

# Helsinki info

Numero 2 • 15.4.2007

Julkinen tiedote



Kouluissa kansainvälisyys on osa arkea.

Rakennusviraston uudet työasut otetaan käyttöön ensi kuussa.  
Nästan alla telefonnummer är nu nya hos Helsingfors stad.



# Näkyvää ja näkymätöntä

Työmme on hard rockia, kirjoittaa Helsingin rakennusviraston toimitusjohtaja **Matti-Pekka Rasilainen** virastonsa tämän vuoden toimintasuunnitelmassa.

Rakennusviraston väki tekee kovaa työtä siellä, missä rakennetaan ja kunnostetaan taloja, katuja ja puistoja, aurataan lunta ja poistetaan katupölyä. Rakennusvirasto korjaa roskat ja istuttaa kukat, valvoo pysäköintiä ja siistii töhrijoiden jälkiä. Kun Helsinkiin tupsahtavat yleisurheilun MM-kisat tai Euroviisut, rakennusvirasto pitää huolta, että kaupunkinäyttämö on vieraita varten kaikin puolin edustuskunnossa.

Parhaiten viraston työn huomaa silloin, kun sen panos puuttuu. Siksi **Pertti Mustosen** kirjoittama rakennusviraston 125-vuotisjuhlakirja vuodelta 2003 on otsikoltaan niin osuva: Näkyvää työtä ja vähän näkymätöntäkin. Työntekijöiden näkyvyyttä parannetaan tänä vuonna työasujen uudistamisella (ks. s. 7). Helsingin katumuoti saa näin uuden värikkään lisän, joskin uudistuksen taustalla ovat estetiikkaa enemmän riuskan työn erikoisvaatimukset.

Hillitsisikö työntekijöiden parempi näkyvyys ilmiömaisiet mittasuhteet saavuttanutta kaupungin yleisten alueiden roskaamista?

Vapun, toukokuun Euroviisu-viikkojen ja kesän muiden yleisöjuhlien roskatulvaan valmistautuva Helsinki tarvitsee kipeästi rakennusviraston nopeita interventioita. Sekään ei riitä: jos emme itse kannu huolta kaupungin siisteydestä, mitkään virkatoimpiteet eivät riitä pitämään Helsinkiä poissa Euroopan roskaisin metropoli -kisan kärkipaikoilta. Harva kuitenkaan myöntää olevansa roskaaja – roskaaminen on jotakin näkymätöntä ja anonyymiä, jota muut tekevät.

Milloin helsinkiläisiltä katosi kyky omien nurkien säälliseen hoitamiseen? Mahdollisesti jotakin valaisua asiaan saadaan, kun sosiologi **Risto Haverin** tutkimus roskaajien asenteista valmistuu. Haverin on aiemmin eritellyt kaupunkilaisten elinympäristöongelmia ja luokitellut väitöskirjassaan suhtautumismallit neljään kategoriaan: pihapoliisi, aidanrakentaja, puistovahti ja miljöönhoitaja.

Omia asenteitaan roskaamiseen kukin pääsee testaamaan rakennusviraston roskakampanjan nettisivuilla toukokuusta lähtien, kertoo meidän kaikkien Tati Vihreä haastattelussaan sivulla 4.

Rakennusvirasto on saanut katu-, tori- ja viheralueiden roskaisuuden vähentämiseen tälle vuodelle erillisen 0,7 miljoonan euron määrärahan. Tarkoitus on lisätä roska-astioita ja katujen pesua keskus-

tassa ja tärkeimmissä aluekeskuksissa. Metsäalueita ja kantakaupungin puistoja siivotaan aikaisempaa enemmän. Tuhka-astioita ja syvässäiliöitä lisätään ja kesätapahtumien ajaksi hankitaan enemmän tilapäisiä roska-astioita.

Kaivopuiston siivoamiseen vapun juhlijoiden jäljiltä on kulunut 100 000 euroa joka vuosi. Haluaisimmeko me helsinkiläiset käyttää tämän rahan jotenkin toisin? Enemmän rockia, vähemmän roskaa?

Rita Ekelund



Kuva Helsingin kaupungin rakennusviraston kuvapankki

## Lainattua

Media tarjoaa meille nykypäivän rikosuutisia yhä kiihtyvällä vauhdilla – tulisiko museoiden kilpailla keltaisen lehdistön kanssa? Vastaus on luonnollisesti ei, mutta museoiden tulee kyetä käsittelemään vaikeita aiheita. Muuten kuva menneisyydestä jää yksipuoliseksi. Menneisyyttä kuvaava näyttely antaa eväitä myös nyky-yhteiskunnan kriittiseen tarkasteluun. Rikollisuus on aina ajankohtainen aihe. *Amanuenssi Klaus Kaartinen Rikospaikka: Helsinki -näyttelystä kaupunginmuseon Sofia-asiakaslehdessä 1/2007.*

Vanhusväestön lisääntynyt juominen näkyy jo, ja monet vaikeasti päihdeongelmaiset voivat jo 50-vuotiaina olla muistamattomia ja monisairaita. Heille on pikaisesti lisättävä hoitopaikkoja, koska he tarvitsevat usein jatkuvaa valvontaa ja apua. *Sosiaaliviraston henkilöstölehti Uuso 1/2007.*

Peristadilainen mentaliteetti on vilkas, rempseä, ehkä ronskikin, mutta siinä on myös lämpöä ja suurta auttamisen halua. *Kirjailija Kjell Westö Yhteishyvä-lehdessä 3/2007.*

Lehti on vähän kotonatehdyn näköinen, mutta sisältö on ronskia. *Turkulainen blogi kommentoi Helsinki-Infoa, www.kannunvalajat.fi.*

## Sisällys

Päätoimittajalta . . . . .	2
Klaaraako Nuisku? . . . . .	3
Puistojen puolesta . . . . .	4
Kesällä voi opiskella rennosti . . . . .	5
Katupölyongelmaan etsitään ratkaisuja . . . . .	6
Katumuotia, joka erottuu . . . . .	7
Akkunat avoinna Kiinaan . . . . .	8–9
Oven takaa avautuu ainutlaatuinen maailma . . . . .	10–11
Turvakoti auttaa eteenpäin . . . . .	12
Fröbelin palikoista kasvattajatarkoulutukseen . . . . .	13
Ratakuilusta urbaani elämysraitti . . . . .	14
Kotikylä Arabianranta . . . . .	15
Nyt Menoksi! . . . . .	16–17
Viisut valtaavat stadin . . . . .	18
Sandels är mer än en skola . . . . .	19
Luckan är inget litet krypin . . . . .	20
Detektiver spanar efter miljöskurkar . . . . .	21
Topeliuksen silmin . . . . .	22
Lukijakilpailu . . . . .	23
Ydin löytyy musiikista . . . . .	24

## Helsinki info

Numero 2 • 15.4.2007 • 31. vuosikerta

**Julkaisija** Helsingin kaupunki  
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki  
puhelin 310 1641 (vaihe)  
faksi 310 36585

**Päätoimittaja** Rita Ekelund  
**Toimitussihteeri** Leena Seitola  
**Toimittaja** Tiina Kotka  
**Ruotsinkieliset sivut** Nina Weckström  
**Ulkoasu** Pekka Niemi, Rhinoceros Oy  
**Kannen kuva** Pertti Nisonen

**Kirjapaino** Sanomapaino, Vantaa  
**Painosmäärä** 296 034 kpl  
ISSN 0782-0453  
**Jakeluasiat** Itella  
puhelin 020 451 5382,  
020 451 5658  
faksi 020 451 5221

Lehti ilmestyy myös internetversiona osoitteessa [www.hel.fi/helsinki-info](http://www.hel.fi/helsinki-info).

Seuraava Helsinki-info ilmestyy 3.6.

Kannen kuvassa Riitta Partanen (edessä), Markku Heinonen ja Heidi Berschewsky esittelevät Helsingin kaupungin rakennusviraston uusia työasuja.



■ Tässä lehdessä

## Elämyksiä luvassa ratakuilussa

**14-15** Satamarata siirtyy historiaan. Mitä tapahtuu ratakuilulle? Vaikka mitä, jos kysytään Taideteollisen ja Teknillisen korkeakoulun opiskelijoilta.

## Ebeneseristä tuli symboli

**12-13** Helsinginkadun Ebeneser-talo viettää satavuotisjuhliaan. Siellä koulutettiin 1950-luvulle asti kaikki Suomen lastentarhanopettajat. Mutta mitä nimi tarkoittaa?



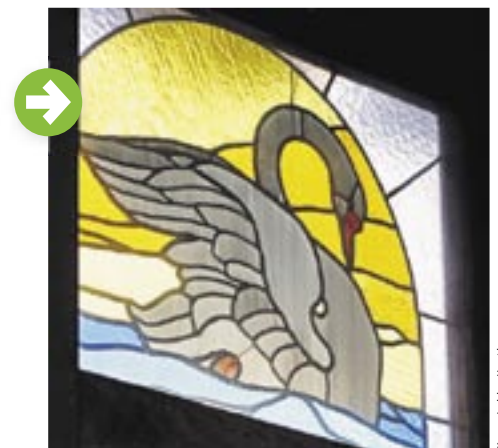
Kuva: Heikki Kumpulainen / Kuvapaja



Kuva: Kimmo Brandt

## Löytöjä kotikulmilta

**10-11** Helsingissä on lukuisia yrityksiä, joissa voi aistia entisaikain tunnelmaa tai kauppiasperinnettä. Yksi esittelemistämme kohteista on suojeltu Joutsen Apteekki. Sen ulko-oven yläpuolella olevan lyijylasimosaiikkityön on tehnyt **Hugo Backmansson**. Apteekit valitsivat aikanaan eläinaiheisia nimiä ja käyttivät kuvallisia tunnuksia, jotta lukutaidottomatkin löytäisivät perille.



Kuva: Jukka Uotila

## Kiina kasvattaa

**8-9** "Koulun arjen näkeminen avartaa. Hämmästyttävintä on huomata, kuinka samanlaisia ihmiset ovat eri puolilla maailmaa", sanoo suomalais-kiinalaista yhteistyötä kehittävä Resson lukion fysiikan opettaja **Jukka Hatakka**. Samoin arvioivat Kiinan matkansa antia lukion oppilaat.

■ Kolumni

# Klaaraako Nuisku?

Ihmissuhdetaitokurssista on apua, kun nuoret selvittelevät suhdettaan päihteisiin. Tämä selviää Helsingin yliopiston tekemästä ja kaupungin tietokeskuksen julkaisemasta tutkimuksesta, jossa Nuisku-nimistä ihmissuhdetaitokurssia arvioitiin ehkäisevän päihdetyön menetelmänä. Nuorilta kysyttiin 30 oppituntia kestäneen kurssin jälkeen mielipiteitä kurssista ja arviota omasta päihteidenkäytöstään. Kehittyneiden ihmissuhdetaitojen myötä näillä nuorilla etenkin alkoholin käyttö oli selvästi vähentynyt.

Ihmissuhdetaitokurssit ovat vain yksi esimerkki uusista tavoista ehkäistä nuorten päihteiden käyttöä. Muita ehkäisevän päihdetyön muotoja ovat esimerkiksi elämystaitokurssit, rohkeuskurssit ja uudenmuotoiset "vertais-valistuskurssit", joissa valistajina toimivat huumeidenkäyttäjä-konkareiden sijaan nuoret.

Sosiaalisten taitojen osaaminen ja oman mielipiteen esilletuomisen oppiminen ovat tämän päi-

vän päihdetyön "hittejä" ja tapoja, joilla ajatellaan olevan tehokkaampia ja pitkäkestoisempia vaikutuksia nuorten päihteidenkäyttö-orientaatioihin kuin perinteisellä päihdevalistuksella. Päihteiden käytön aloittamisen syyksi nimetään usein ryhmäpaine. Erona perinteiseen ehkäisevään päihdetyöhön nykyisessä mallissa on nuoren näkeminen aktiivisena toimijana sekä ehkäisevässä päihdetyössä että päihteidenkäyttötilanteissa.

Monissa uusissa päihdeohjelmissa ensisijaiseksi ehkäisevän työn kohderyhmäksi määritetäänkin nuoret, jotka eivät pärjää sosiaalisissa suhteissa ja joilla ei ole harrastuksia. Uutena trendinä ehkäisevässä päihdetyössä on, että on mentävä syvemmälle, jo nuorten päihdekäyttäytymisen syihin. Taustalla uudessa päihdetyön mallissa vaikuttaa muuttunut oppimiskäsitys ja uusia muotoja saanut terveystieteellinen ja uusia nuori osallistuu aktiivisesti. Kun aiemmin valitsevassa asemassa oli huumeiden demonisointiin ja pelotteluun pohjaava valistus, nykyään huumeista tehdään itsessään neutraaleja. Huomio on päihdekäyttäytymisen syissä, ei päihteiden vaikutuksissa.

Noin puolella Suomen kunnista on käytössä päihdestrategia. Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin huume-strategian jo vuonna 2000. Se velvoittaa jokaisen helsinkiläisen koulun laatimaan koulukohtaisen päihdeohjelman. Huume-strategian tavoitteena on muun

muassa luoda hyvän lapsuuden ja nuoruuden perusedellytykset sekä taata toimivat aikuisverkostot ja vahvistaa koteja ja muita lähiyhteisöjä.

Nuisku-kurssi otettiin käyttöön Suomessa jo vuonna 1982. Vasta noin 20 vuotta myöhemmin sillä on ajateltu voitavan puuttua myös nuorten päihteiden käyttöön. Ihmissuhdetaitokurssi päihteiden käytön ehkäisijänä ei välttämättä olekaan niin hölmö ajatus kun äkkiseltään luulisi. Nuoret toimivat suuren osan ajastaan erilaisissa ryhmissä ja aloittavat päihteiden kokeilun usein juuri kaveriporukassa. Kurssit eivät ole kuitenkaan patenttiratkaisuja, ne eivät "selvennä" nuorta eivätkä ohjelmoi nuoria toimimaan "oikein" huumeiden kanssa. Silti ne tarjoavat valmiuksia kohdata erilaisia tilanteita parantuneilla ilmaisutaidoilla ja ehdottavat ratkaisuja arkisista tilanteista selviämiseen. Konkreettisesti: ne ehdottavat vaihtoehtoisia toimintamalleja tilanteessa, jossa on vaikea päättää, miten ottaa tilanne haltuun kun sosiaalisen tilanteen sumentamana omat ajattelutavat lyövät tyhjää.

Anna Sell

Kirjoittaja toimii tutkijana Helsingin yliopiston sosiologian laitoksella ja työskentelee osa-aikaisesti Nuorisotutkimus-seurassa.

• Autio Kirsi, Sell Anna (toim.): Klaaraako Nuisku? Nuorten ihmissuhdetaitokurssin vaikutusten arviointi osana Klari Helsingin ehkäisevää päihdetyötä. Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuskatsauksia 2006:3



Kuva: Patrik Lindström



## Puistojen puolesta

Helsingin oma ”Täti Vihreä”, rakennusviraston katu- ja puisto-osaston projektipäällikkö **Elina Nummi**, on tuonut väriä ja uusia ideoita helsinkiläiseen puistoelämään jo kaksitoista vuotta. Hän on käynnistänyt niin puistokävelyitä kuin Hyvä kasvaa Helsingissä -liikettä, tuonut yritysten avulla puistoihin runopenkkejä ja auttanut asukkaita ryhtymään Hyvälle asialle – puistokummeiksi.

Aika ajoin hän pukeutuu toiseen työasuunsa, Täti Vihreän puu-pukuun ja lähtee leikkipuistoihin ja puistojen avajaisiin kertomaan siitä, mikä Helsingissäkin on hienointa: monimuotoinen luonto ja sen yleisölle suunnatut käyntikorit – puistot.

”Tämä on mukavaa ja mielekästä hommaa. Koko ajan saa tavata uusia ihmisiä ja keksiä keinoja, joilla avata ihmisten silmät puistoille ja muille viheralueille”, sanoo Täti Vihreä. Jo kolmen vuoden ajan Täti Vihreä ja Gardenian **Eija Keski-Korpela** ovat kouluttaneet päivähoidon ammattilaisia vetämään lapsille ”Puistoystävän puistokoulua”, viiden oppitunnin mittaista ympäristökasvatusohjelmaa. Sen käytyään lapsi päteväytyy Puistoystäväksi, saa todistuksen ja rintamerkin.

Opastetut puistokävelyt ovat myös osa Täti Vihreän toimenkuvaa. ”Ihmisillä on halu oppia asioita ja kuulla tarinoita omasta kaupungistaan. Ne jotka käyvät puistokävelyillä voivat kertoa oppimansa myös ystävilleen.” Tänä vuonna puistokävelyjä on 14. Oppaina toimivat rakennusviraston ammattilaiset ja joitain kävelyitä elävöittävät historialliset hahmot. Esi-

merkiksi Helsinki-päivänä keskustan patsoat heräävät henkiin.

Elina Nummi on myös kehittänyt rakennusviraston yritysyritystä. Suomessa on vielä varsin uutta tuoda yksityisiä tahoja yhteisen ympäristön hoitoon ja rakentamiseen. ”Sponsorointi on mahdollisuus. Sen avulla voi esimerkiksi toteuttaa jotain sellaista, mitä rahan puutteen suunnitelmista joudutaan karsimaan. Pikkuhiljaa sekä yritysten että asukkaiden huolenpitohalukkuus puistoja kohtaan lisääntyy. Tavoitteena ovat elämykselliset, hyvin hoidetut ja viihtyisät puistot kaikkien iloksi – myös turistien”.

Viime aikoina roskaaminen on lisääntynyt Helsingissä ongelmaksi asti. Epäsiisteys kasvattaa paitsi epäviihtymystä myös kuluja. ”Jokainen vappu Kaivopuiston siivoaminen maksaa veronmaksajille yli 100 000 euroa”, Täti Vihreä valistaa. Näin ei tarvitsisi olla, jos kaikki kansalaiset veisivät mukanaan sen minkä tuovatkin.

”Pienet asiat ovat itse asiassa isoja asioita. Siksi meillä alkaa keväällä tällä teemalla roskaamisen vastainen kampanja”, Elina Nummi kertoo. ”Kampanjan yhteydessä kokeilemme myös, onnistuuko panttilisten pullojen lajittelu erilliseen astiaan puistoissa niin, että pullonkerääjien on helppo viedä ne palautukseen.”

Roskaajien asenteista on kampanjan yhteydessä tulossa tutkimus, jonka tekee urbaaneista elinympäristöongelmista äskettäin väitellyt sosiologi **Risto Haverinen**. Omia asenteitaan kukin voi testata kampanjan nettisivuilla toukokuusta lähtien.

• Lisätietoja nettisivuilta: [www.hyvakasvaa.fi](http://www.hyvakasvaa.fi)



Kuva Kimmo Brandt

Viisivuotiaat kaksoset Jasmin (vas.) ja Jade Tilander puuta halaamassa Täti Vihreän kanssa.

## Turvaa arkeen

Helsingin Veden palveluksessa oleva putkiasentaja **Raimo Kuutti** koki alkuvuodesta iloisen yllätyksen, kun hänet valittiin yhdeksi viidestä suomalaisesta, jotka saivat Arjen turvaaja -palkinnon.

Kunnallisalan kehittämissäätiön vuosittain jakama palkinto syntyi Tasavallan presidentti **Tarja Halosen** 60-vuotissyntymäpäivälahjaksi. Kunnianosoituksella palkitaan lähinnä kuntien palveluksessa olevia ammattilaisia, joiden työ saa vain harvoin huomiota. Tänä vuonna presidentti Halonen jakoi palkinnot Katajanokan Marina Congress Centerissä.

”Se oli juhlava tilaisuus, jossa meille ojennettiin hienot kukkakimput ja 2 000 euron palkintosumma”, kuvailee Raimo Kuutti ikimuistoista juhlaa.

Palkintoperusteluissa häntä luonnehdittiin muun muassa täsmälliseksi ja sovittelevaksi luottoasentajaksi, joka on aina ollut valmis vaikeissakin olosuhteissa tinkimättömästi suorittamaan tehtävänsä siten, että kaupunkilaisten vedensaanti on turvattu.

Raimo Kuutti on toiminnan mies muutenkin. Kun aikoinaan armeijan jälkeen kotiseudulla Valtimolla ei ollut tarjolla mieleisiä töitä, hän muutti veljensä jalanjäljissä Ruotsiin. Neljä vuotta hujatti kovalevytehtaalla, mutta sitten veri veti takaisin Suomeen vuonna 1970 ja ammattioppiin.

Hän päätyi aluksi Strömbergille sähkökoneasentajakursseille, ja oli huoltamassa jäänmurtajia. Sittemmin työpaikka vaihtui, ja lähes 30 vuotta Kuutti on tehnyt töitä Helsingin kaupungin vesihuollon hyväksi. Huoltotöissä ovat tutuksi tulleet niin kaupungin vesiputket, sulut kuin palopostitkin. Työn tärkeys paljastuu kuluttajille lähinnä silloin, kun putket peittävät ja niistä aiheutuu jakelukatkoksia. Yksi Kuutin työtehtävistä onkin järjestää tilapäisiä vedenjakelupisteitä katkosten aikana.

Putkiasentajat tekevät työtään pääasiassa päivisin, mutta päivystysvuorojakin tulee keskimäärin joka toinen kuukausi, ja silloin ollaan valmiudessa viikko ker-



Kuva Kimmo Brandt

rallaan ympäri vuorokauden. Muutaman kerran on sattunut niinkin, että pitkän kokemuksen omaava Kuutti on kutsuttu ongelmatilanteessa paikalle, vaikkei ole vuorossa ollutkaan.

”Parasta tässä työssä on monipuolisuus. Saa olla liikkeellä koko ajan. Viihdyn ulkona, eivätkä tavalliset sisätyöt minulle sopsikaan.”

Vapaa-aikanaan Raimo Kuutti on paljon liikkeellä. Aika kuluu joko ulkoillessa tai vanhaa omakotitaloa kunnostessa. Talvisin illoista ja viikonlopuista vierähtää melkoinen osa laduilla. Finlandia-hiihtoonkin hän on osallistunut peräti 25 kertaa. Kesäisin hän pyöräilee ahkerasti ja sauvakävelykin kuuluu hänen aktiivisiin harrastuksiinsa.

Perheen ja sisarustensa kanssa hän liikkuu Lapin luonnossa niin suksilla kuin ruskaretkillä vaellellenkin. Taas hiljattain hän palasi Ylläkseltä, jossa vietti viikon vaimon ja aikuisten tyttärien kanssa.

Leena Seitola



# Kesällä voi opiskella rennosti

Meillä voi opiskella kuka tahansa iästä ja koulutuksesta riippumatta. Opiskelijat viihtyvät tunneilla, koska kesäopiskelussa on aivan erityinen tunnelma”, kertoo Helsingin seudun kesäyliopiston toiminnanjohtaja ja rehtori **Ari Salo**.

Kesäyliopisto on kasvanut 40 vuodessa 8 000 opiskelijan opinahjoksi, joka tarjoaa opetusta abikursseista yliopistollisiin opintokokonaisuuksiin. Suosituimpiin aineisiin kuuluvat muun muassa espanjan ja japanin kielet, teatteritaide sekä työ- ja organisaatiopsykologia. Pitkältä uutuuslistalta löytyvät muun muassa thain kieli ja tasa-arvo-oikeus.

”Koska kaikki lähes 300 opettajaamme ovat tuntipalkkaisia ja meillä on lyhyitäkin kursseja, pystymme ottamaan mukaan kulloinkin suosittuja teemoja ja oppiaineita. Ensi kesän 500 kurssista 100 on uutta. Opetus on korkeakoulutasoista. Meillä on huippuopettajia niin Suomesta kuin ulkomailta. Opiskelijoita tulee kaikista maanosista, ja kursseja on yli 20 kielestä”, kertoo Salo.

Kesäyliopisto järjestää nimensä mukaisesti suurimman osan opetuksestaan kesäaikaan. Opetusta annetaan niin päivisin, iltaisin kuin viikonloppuisinkin. Tyypillinen kurssi on noin 40 tuntia kestävä kielikurssi, joka ehditään suorittaa muutaman tunnin mittaisilla iltaluennoilla kahden viikon aikana. Tällainen kurssi maksaa 90 euroa, ja yliopisto-opiskelijat saavat siitä alennusta.

”Kesäyliopisto on ollut aina avoin kaikille, mutta alun perin se oli tavallaan yliopiston kesälukukausi. Sen aikana opiskelijat saattoivat täydentää opintojaan ja edetä niissä. Monilla kursseilla on edelleen vastaavuus yliopisto-opintojen kanssa, joten opiskelijat voivat hyödyntää kurssitutkinnoissaan. Meillä ei kuitenkaan voi suorittaa kokonaisia tutkintoja. Teemme koko ajan tiivistä yhteistyötä yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa.”

Kesäyliopiston ohjelmaan ovat jo vuosia kuuluneet kaikille avoimet maksuttomat yleisötilaisuudet. Esimerkiksi elokuussa järjestetään englanninkielinen Suomen historiasta kertova luentosarja ja syksyllä käsitellään Suomen itsenäistymisen aikaa Helsingin näkökulmasta. Joka vuosi järjestetään myös arkeologiaan painottuvia ekskursioita eri paikkakunnille. Tulevana kesänä on vuorossa muun muassa Ahvenanmaa. Muutoin kaikki opetus järjestetään Helsingin keskustan tuntumassa olevissa tiloissa.

Kesäyliopistoa ylläpitää Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö, johon kuuluvat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen sekä Helsingin yliopisto. Kesäyliopiston budjetista puolet koos-

tuu opintomaksuilla kerätyistä tuloista ja toinen puoli valtionavusta sekä jäsenkuntien myöntämästä rahoituksesta.

”Emme tavoittele toiminnallamme voittoa, vaan pyrimme tarjoamaan kurssit niin huokealla hinnalla kuin mahdollista”, Salo toteaa.

Rehtorin omaan kesään kuuluu olennaisesti meri. Hän veneilee usein mökilleen Helsingin itäpuolella olevalle saarelle. ”Saaren luonto on säilynyt ainutlaatuisena esimerkiksi kasvikunnan osalta. Koska matka saareen on lyhyt, siellä tulee käytyä usein, välillä vain saunomassa illalla. Pidän merestä, ja se on läsnä myös kotikulmillani Kruununhaassa.”

*Tiina Kotka*

• Helsingin seudun kesäyliopisto, Liisankatu 16 A 8, 00170 Helsinki, puh. 681 1020, [www.kesayliopistohki.fi](http://www.kesayliopistohki.fi).

• Kurssitiedot sisältävää opetuspasta jaetaan maksutta kirjastoissa, kirjakaupoissa ja kesäyliopiston toimistossa. Ilmoittautuminen kursseille alkaa 17.4.



Kuva Jukka Uotila

☉ ”Olemme saaneet myönteistä palautetta kurssien tason ja tunnelman lisäksi siitä, että opetus on keskustassa”, kertoo Helsingin seudun kesäyliopiston toiminnanjohtaja ja rehtori Ari Salo.

## Lyhyesti

### Muistoja Rikhardinkadun kirjastosta

Rikhardinkadun kirjasto täyttää tänä vuonna 125 vuotta. Sen kunniaksi kirjaston käyttäjiltä kerätään muisteluksia kirjastokokemuksista. Milloin kävit kirjastossa ensimmäisen kerran? Mitä luit, mitä lainasit? Mitä kirjasto sinulle merkitsee?

Vapaamuotoiset muistelmat voi tuoda tai lähettää kirjastoon osoitteella Rikhardinkadun kirjasto, informaattikko **Mirja-Riitta Siivonen**, Rikhardinkatu 3, PL 4213, 00099 Helsingin kaupunki. Sähköpostia käytettäessä osoite on rikhardinkatui@hel.fi.

Kirjoituksia ei palauteta. Aineistoa on tarkoitus pitää esillä kirjastossa ja sen kotisivulla. Laita mukaan yhteystietosi. Muistelu aika jatkuu toukokuun loppuun asti.

### Yli tuhat tyttöä kisahallissa

Töölön kisahallissa järjestetään 21.–22. huhtikuuta Suomen Voimisteluliiton tyttöjen joukkuevoimistelun Hyvän mielen kilpailut. Mukana on 112 joukkuetta ja noin 1 200 nokeaa tyttöä ikäluokissa 10–14 vuotta. Kilpailut täyttävät koko kisahallin, kerrotaan järjestävästä seurasta Helsingin Jyrystä. Jyryn virolaisen ystäväseuran voimistelijat esiintyvät yleisölle kilpailujen lomassa.

• Tarkempia tietoja: [www.helsinginjyry.fi](http://www.helsinginjyry.fi)

### Seutu siistiksi

Pääkaupunkiseudulla vietetään kevätsiivoustaikoita huhti–toukokuussa. Talkoot on tarkoitettu kaikille ympäristön viihtyisyydestä kiinnostuneille kaupunkilaisille.

Sopivia siivouskohteita ovat muun muassa metsiköt, puistot, rannat, pien-tareet ja puronvarret. Tarkoitus ei ole puhdistaa omia pihvoja, vaan kerätä yhteisiltä alueilta pois kaikenlaisia luontoon kuulumatonta roskaa ja rojua.

Siivousporukan voi koota vaikkapa yhdistyksen, koulun, taloyhtiön tai kaveripiirin parista. Helsingissä rakennusvirasto toimittaa jokaiselle talkooporukalle jättesäkkejä ja roskapihtejä.

Virasto huolehtii myös jätteiden kuljettamisesta. Isoille talkooporukoille, kuten kouluille, tuodaan talkoolava.

Helsingissä talkoisiin voi

ilmoittautua 27.4. asti rakennusviraston asiakaspalveluun, puh. 31039000, ma–to klo 8.15–16 ja pe klo 9–15.

• Lisätietoja: [www.hkr.hel.fi](http://www.hkr.hel.fi) ja [www.hyvakasvaa.fi](http://www.hyvakasvaa.fi)

### Työmaista tietoa

Kaupungissa rakennetaan jatkuvasti lukuisia uusia katuja ja puistoja. Samalla vanhoja kohteita kunnostetaan. Rakennusviraston verkkosivulta saa kätevästi tietoa tämän vuoden keskeisistä katu- ja puistotyömaista osoitteessa [www.hkr.hel.fi/tyokohteet](http://www.hkr.hel.fi/tyokohteet).

Työkohteet on järjestetty kaupunginosittain. Kustakin kerrotaan työn ajankohta ja kuvataan lyhyesti kohteessa tehtävät työt. Tiedot täydentyvät vuoden mittaan.



# Katupölyongelmaan etsitään ratkaisuja

Pölyisevät kadut ovat jokakeväinen ongelma. Terveydelle haitalliset pienhiukkaset leijuvat kaupungissa pahimmillaan viikkokaupalla. Viihtyvyyttä vähenee kun hampaissa rahisee ja hengittäminen on työlästä.

Hiekoitussepin poisto ja katujen siivous alkoi noin kuukausi sitten. Vaihteleva sää hidastaa puhdistusta.

Katujen siivouksen ohella kaupunki on koonnut keinoja, joiden avulla voitaisiin entistä paremmin vähentää pölyhaittaa. Keinojen toimivuutta tutkitaan KAPU-hankkeella (Katupölyn vähentäminen kevätpuhdistuksen ja talvikunnossapidon avulla, 2005–2007), jota kaupunki tekee yhteistyössä ympäristöministeriön, Vantaan, Espoon, Tampereen, Riihimäen ja Keravan sekä YTV:n ja Destian kanssa. Erityisesti uutta tietoa odotetaan tutkimuksilta, joissa kokeillaan erilaisia puhdistuslaitteita ja -menetelmiä.

Näkyvin keino vähentää pölyä on mittava katujen kevät-siivous, joka on mahdollista vasta lumen ja jään kokonaan sulettua. KAPU-tutkimusten mukaan hengitettävän, hienojakoisen pölyn, pitoisuudet voivat olla suurimmillaan heti puhdistuksen jälkeen. Siksi katujen kunnossapitoa pitäisi tehostaa huomattavasti jo talvella. Projektin kunnissa on kokeiltu muun muassa hiekoituksen korvaamista suolauksella sekä tehostettua aurausta ja lumen poistoa. Myös hiekoitusmateriaalin laatuun, määrään ja leviytykseen on kokeiltu parannuksia. Laadukas, pesty ja isorakeinen hiekka pienentää pölyhaittoja. Hiekoitusta voisi ehkä myös korvata enemmän CMA:lla eli kalsiummagnesiumasetaatilla, joka estää jäätymistä ja sitoo pölyä.

Yhtä yksittäistä toimenpidettä, jolla pölystä päästäisiin on vaikeaa löytää. Kiistatta paras keino sen vähentä-



Piirros Arto Nyssönen

miseksi olisi yksityisautoilun vähentäminen. Myös autoilijoiden rengasvalinnoilla on merkitystä.

Keväisen tehopesun vaikutuksia sekä uusia pesuaineita kokeillaan edelleen ja testissä on lisäksi uusia puhdistuslaitteita.

Hyviä kokemuksia on saatu niillä alueilla, joissa kaupunki puhdistaa itse samanaikaisesti sekä ajoratat että kevyen liikenteen väylät. Helsingissä katujen hoitovastuuta siirretään vaihteittain kiinteistöiltä kaupungille esikaupunkialueilla, mutta kantakaupungissa jalkakäytävien puhdistus pysyy kiinteistöillä.

Katujen kevät-siivousta hidastavat merkittävästi puhdistettaville ajoradoille jätetyt autot. Yksityisautoilijat voivat nopeuttaa työtä tarkkailemalla ajoneuvojen siir-

tokehotuskylttejä, jotka tuodaan kadulle vähintään kaksi arki-iltaa ennen ajoratojen siivousta. Siivouskaluston saapuessa joudutaan kadulla olevat autot siirtämään lähikaduille. Siirrot pidentävät siivousaikoja jopa viisinkertaiseksi ja maksavat satojatuhansia euroja vuodessa.

KAPU-projektissa kertyvää aineistoa voidaan hyödyntää katujen puhtausasteen ja puhdistuskriteerien määrittelyyn. Projektissa on pohdittu myös mahdollisuutta, että Suomi voisi kehittyä teknologiajohtajaksi laitteiden ja menetelmien kehittäjänä sekä puhdistus- ja mittauspalveluiden tuottajana.

Leena Seitola

- Tietoa verkossa: [www.hel.fi/katupoly](http://www.hel.fi/katupoly), [www.hkr.hel.fi/hiekanpoisto](http://www.hkr.hel.fi/hiekanpoisto), [www.ytv.fi/ilmanlaatu](http://www.ytv.fi/ilmanlaatu).

## Veteraanipäivää juhlitaan

Kansallisen veteraanipäivän pääjuhlaa vietetään 27.4. kello 13 Helsingin jäähallissa. Juhlassa esiintyvät Kaartin Soittokunta, **Jorma Hynninen**, Sibelius-lukion kuoro sekä **Martti Mäkelä**. Juhlapuhuja on Suomen Raha-automaattiyhdistyksen toimitusjohtaja **Sinikka Mönkäre**.

Veteraanipäivään liittyvässä hyväntekeväisyshuutokaupassa on ollut huudettavana puolustusvoimien Helsingin kaupungille lahjoittamat 1000 numeroitua pyörää. Viimeinen huutopäivä on 15.4. huuto.net:ssä, ja saadut varat lahjoitetaan lyhentämättöminä Suomen veteraanijärjestöille.

Huudetut polkupyörät luovutetaan uusille omistajilleen 27.4. kello 10 Senaattorilla.

### Elokuvia

Kansallisena veteraanipäivänä 27.4. Stoassa (Turunlinnantie 1) näytetään **Timo Koivusalon** ohjaamia elokuvia.

Esityksistä ensimmäinen on kello 10 *Kaksipäisen kotkan varjossa*. Elokuva kertoo 1900-luvun alun Suomen kansan vapaushaaveiden symboliksi nousseesta runoilijasta, joka joutuu vainotuksi vastustaessaan voimakkaasti venäläistämissuunnitelmia. Kesto 113 min, K7.

Kello 12.30 on vuorossa *Sibelius*, jossa säveltäjän elämäntarina kertoo menestyksen ohella myös säveltäjämestaria kohdan-



neista suurista vastoinkäymisistä, mutta ennen kaikkea se kertoo Jeanin ja hänen vaimonsa Ainin elämää suuremman rakkaustarinan. Kesto 115 min, K10.

Kello 15 nähdään *Kulkuri ja joutsen*, joka on koskettava kertomus kahden viihdekuninkaan, **Tapio Rautavaaran** ja **Repe Helismaan**, ystävydestä ja samalla ajankuvaus sodanjälkeisen Suomen nousukaudesta ja historiasta. Kesto 113 min, K10. Elokuviin on vapaa pääsy.

## Jääpuisto palkittiin

Liikuntaviraston Jääpuisto Rautatietorilla sai tämän vuoden Unelmien Helsinki palkinnon. Radio Helsinki ja Helsingin Sanomien Nyt-liite jakavat palkinnon vuosittain. Se myönnetään henkilölle tai taholle, joka on teh-

nyt Helsingistä paremman ja mukavamman paikan elää. Jääpuistoa kiiteltiin muun muassa siitä, että se herätti pitkään pimeänä uinuneen Rautatietorin eloon, ja asiakkaita miellyttivät myös kohtuulliset pääsymaksut.

## Sormet Sipoon mullassa

Kutkuttaako kevät puutarhurin sormia? Muhevaa nurmikkomultaa voi hankkia yllättävältä taholta: Helsingin Vesi on merkittävä mullan tuottaja, pääkaupunkiseudun toiseksi suurin heti Kekkilän jälkeen.

Parhaiten Helsingin Vesi tunnetaan hanatuotteestaan, puhtaasta vedestä. Myös jätevesien puhdistus kuuluu laitoksen toimialaan. Kallion sisään rakennetussa Viikmäen jätevedenpuhdistamossa käsitellään pääkaupunkiseudun noin miljoonan asukkaan ja teollisuuden jätevedet aktiivilietemenetelmällä. Helsingissä on saavutettu hyvin jätevesien puhdistustavoitteet. Runsaan kymmenen vuoden aikana mereen joutuvan fosforin määrä on pudonnut kolmanneksen ja orgaaninen kuorma alle puoleen.

Kaikki jätevedenpuhdistuksessa erotettavat biolietteet jatkojalostetaan Sipoo-

sa sijaitsevalla kompostointikentällä. Metsäpirtin 18 hehtaarin laajuinen kenttä tuottaa viherrakentamiseen erinomaisesti soveltuva muhevaa multaa. Kun käytetään kompostoimalla valmistettua multaa, ravinteet palaavat takaisin luonnon kiertokulkuun.

Multaa voi noutaa itse tai tilata perille toimitettuna. Henkilöauton peräkärrykuorman hinta on itse kuormattuna noin 17 euroa. Noutomyyntipisteet ovat osoitteissa Viikintie 35 (Helsinki) ja Metsäpirtintie 248 (Kulloo). Perille toimitetun mullan hinta vaihtelee kuljetusetäisyydestä ja kuormakoosta riippuen. Tarkempia hintatietoja saa Helsingin Veden ympäristöpalvelujen mullanmyynnin kautta arkisin klo 8.15–16, vaihe 310 1681, tai numeroista 310 33445 ja 310 33450.

- Lisätietoja löytyy Helsingin Veden internet-sivulta osoitteesta [www.helsinginvesi.fi](http://www.helsinginvesi.fi).



# Katumuotia, joka erottuu

Rakennusviraston uudet työasut ilmeistyvät kaduille ja puistoihin ensi kertaa toukokuussa euroviisujen aikaan. Uuden malliston parhaita puolia ovat mukavat materiaalit, harkitut yksityiskohdat ja nykyaikaisempi ilme.

Viraston huomiokeltaisella tehostetut siniset asut ovat näkyvä osa kaupungin katukuvaa, sillä ne tulevat olemaan

lähes tuhannen ulkotoisissa toimivan työntekijän päivittäisessä käytössä.

Uudessa perusmallistossa on 21 osaa. On takkia ja housua kaikkiin vuodenaikoihin ja erilaisiin töihin, sekä sisä- että ulkokäyttöön. Uutuustuotteita ovat kesäkauden bermuda-shortsit ja talven lämmittävä fleece-setti, johon kuuluu myös kypärän alle mahtuva pipo.



Rakennusviraston uudet työasut otetaan käyttöön toukokuusta alkaen.

Asujen käyttömukavuutta lisää ratkaisevasti se, että mallistossa on nyt ensi kertaa vaatteet erikseen naisten ja miesten mitoituksella. Vauhdikkaana yksityiskohtana asuissa toistuvat rakennusviraston vinoraita ja nimitteksti.

Työasujen kehittämisessä mukana olleet viraston työntekijät ja malliston suunnittelija **Sirpa Rahtu** ovat tyytyväisiä lopputulokseen. Kun asuja lähdettiin uudistamaan, oli tavoitteena huomattavasti enemmän kuin vanhojen asujen päivittäminen 2000-luvun vaatimuksiin. Tarkoituksena oli saada työasut, jotka erottuvat edukseen ja ovat käytössä mukavia ja turvallisia. Materiaaleille asetettiin erityisen suuret vaatimukset. Kovan kulutuksen ja tehopesun vuoksi etsittiin kohtuuhintaisia kankaita, jotka hengittävät ja kestävät kosteutta.

Kaikki malliston asut ja materiaalit ovat olleet käyttäjien testattavana, ja koeikäytön pohjalta niihin tehtiin vielä useita parannuksia. Taskut osoittautuivat kaikissa asuissa tärkeiksi yksityiskohdiksi. Niiden kokoa, määrää, paikkoja ja käytötarkoitusta mietittiin tarkkaan. Hyviä parannuksia ovat myös taskut polvipohjalle ja henkilökortteille.

Mallisto uusiutuu asteittain, sillä myös vanhat asut käytetään loppuun. Siirtymävaihe kestää noin pari vuotta.

Kesäasuihin kuuluvat myös käytännölliset bermudat.



Kuvat Pertti Nisosen

## Lyhyesti

### Vinkkejä turvalliseen asumiseen

Esteettömän asumisen tietokeskus ja näyttely Toimiva Koti esittelee tämän vuoden näyttelysään asumisen apuvälineitä teemalla "Turvaa teknologiasta".

Näyttelyyn on sisustettu kaksi asuntoa, joissa esitellään muun muassa hyviä ratkaisuja sekä ideoita keittiön ja kylpyhuoneiden suunnitteluun.

Näyttelyssä on myös mahdollista kokeilla erilaisia apuvälineitä ja arkielämää helpottavia teknologisia ratkaisuja.

Näyttelyyn tutustuminen on yksittäiselle kävijälle maksuton, ryhmäkäynnit ovat maksullisia ja niitä varten tulee varata aika. Toimiva koti on avoinna tiistaista perjantaihin kello 10–16, heinäkuussa suljettu.

- Toimiva Koti, Käpyläntie 13, p. 310 80353, [www.toimivakoti.fi](http://www.toimivakoti.fi).

### Apua asiointiin vanhuksille

Helsinkiiläiset vanhuksat saavat apua esimerkiksi lääkärisä käymiseen ja asiointiin Kampin palvelukeskuksen vapaaehtoisväilyksestä. Palvelu on maksutonta. Vapaaehtoisväilytys on avoinna maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina kello 12–15, p. 694 3995, osoite Salomonkatu 21 B.

### Tavarat keräysautoon

Kierrätyskeskuksen keräysauto kiertää kaupungin toreilla lauantaisin pari kertaa kuussa. Säännöllinen keräys tarjoaa helpon mahdollisuuden lahjoittaa itselle tarpeettomat, mutta vielä käyttökelpoiset tavarat kiertoön. Normaalisti kierrätyskeskuksen autot hakevat kotoa lähinnä huonekaluja tai sellaisia tavaraeriä, jotka eivät mahdu henkilöautoon. Autoon otetaan vastaan pieniä tavaroita, kuten vaatteita, kirjoja, levyjä, astioita, kenkiä ja harrastusvälineitä.

#### Ajat ja paikat

Joka kuukauden ensimmäinen lauantai:

- Ylä-Malmintori klo 11–12.
- Kulosaaren ostoskeskus, Kyösti Kalliontie 2 (keräysastioiden vieressä) klo 13–14.

Joka kuukauden toinen lauantai:

- Töölöntori klo 11–12.
- Fredrikintori klo 13–14.
- Lisätietoja saa numerosta 310 88710 ja [www.kierratyskeskus.fi](http://www.kierratyskeskus.fi) -nettisivuilta.

## Pyöräilyvuotta viettämään

Kevät on tullut, ja nyt kannattaa aloittaa elämysten keräily eli pyöräretkeily. Helsingissä on tähän erinomaiset mahdollisuudet niin maisemien kuin reittien puolesta. Pyörällä liikuminen edistää sekä omaa terveyttä että yhteisen ympäristön puhtautta.

Tänä vuonna vietetään Pyöräilyvuotta, johon liittyy valtakunnallinen pyöräilyviikko 13.–20.5. Tiistaina 15.5. vietetään Pyörällä töihin -päivää. Tuolloin kannattaa mahdollisimman monen tulla pyörällä töihin ja ajaa Kampin Narinkkatorin kautta. Siellä pyöräilijöille on aamulla kello 7.30 ja 9.00 välisenä aikana erilaista ohjelmaa ja palveluja.

Pyörällä töihin -päivän ohjelma jatkuu Narinkkatorilla 15.5. iltapäivällä kello 15–18. Tapahtuman juontaa Vuoden pyöräilijä **Mikko "Pelti" Peltola**. Tarjolla on hyvin monenlaista ohjel-

maa, kuten BMX- ja dirt-taitoesityksiä, pyöränäyttely, rompetori, pyörärahuutokauppa, järjestöjen ja seurojen toiminnan esittelyä, pyöräilyesitteitä sekä musiikkia.

Päivän päätteeksi lähtee kaksi pyöräretkeä klo 18. Pidempi menee Kulttuurisillat.fi -reittiä pitkin Munkkiniemen kautta Gallen-Kallelan museolle ja takaisin Lauttasaaren kautta. Lyhyempi retki kiertää Helsinginniemen ympäri rantoja seurailen.

- Lisätietoja: kaupungin pyöräily sivuilta [www.hel.fi/pyoraily](http://www.hel.fi/pyoraily) ja Pyöräilyvuoden sivuilta [www.pyorailyvuosi.fi](http://www.pyorailyvuosi.fi). Pyöräilyviikolla käynnistyy myös YTV:n kevyen liikenteen reittioppaan pilottiversio: [www.ytv.fi/reittioppa](http://www.ytv.fi/reittioppa).





# Akkunat avoinna KIINAAN

”Yllättävän samanlaisia kuin me”, kuuluu ressurujen arvio kiinalaisista opiskelijoista. Kiinanmatka on ollut useimmille unohtumaton elämys ja monilla on kiinalaisia ystäviä.

Ressun lukion Kiina-yhteistyö merkitsee lukiolaisen elämässä kiinalaisia vieraita koulussa, mahdollisuutta päästä stipendillä tutustumaan Pekingiin ja kumppanikouluihin ja kiinalais-suomalaisia projekteja, joista osa toteutetaan verkossa, esimerkiksi yhteinen verkkolehti.

Hankkeeseen pääsee mukaan sitoutumalla Kiina-yhteistyöhön ja osallistumalla kiinalaisten vierailuohjelman toteuttamiseen, muun muassa majoittamiseen.

”Olin ensimmäistä viikkoa koulussa, kun huomasin että käytävillä vaellee joukko kiinalaisia. Otin selvää, mikä juttu oli kyseessä ja ajauduin mukaan toimintaan”, kertoo abiturientti **Tomas Wallenius**.

Hän otti vauhdikkaan lähdön ja jo ensimmäisenä lukiovuotenaan päätoimitti kumppanikoulujen yhteistä nettilehteä. Myös Kiina-stipendi eli Kiinan matka koitti ensimmäisenä keväänä.

”Nettilehdessä haetaan nuoria kiinnostaviin asioihin sekä suomalainen että kiinalainen näkökulma. Olemme käsitelleet esimerkiksi pop-musiikkia ja vapaa-aikaa ja verranneet Tiananmenin aukion symboliikkaa Senaatintoriin.”

Walleniuksen mielestä yhtäläisyyksiä on lopulta enemmän kuin eroja, toisaalta Kiina on suurvalta, talousmahti: tämänkin takia on tärkeää, että suomalaiset oppisivat ymmärtämään maan asukkaita ja kulttuuria. Se varmistui viimeistään ikimuistoisella Kiinan matkalla.

”Olin kuullut ja lukenut paljon maasta, mutta todellisuus mykisti siitä huolimatta. Mittakaava kaikessa oli ehkä käsittämättömintä: ihmisten määrä ja rakennuskompleksien ja puistojen koko. Ehdottomasti yksi tähänastisen elämäni parhaista viikoista.”

**Inkeri Junkkari**, abiturientti hänkin, on majoittanut kiinalaisia vieraita useampaan otteeseen.

”Olemme tarjonneet suomalaisia elämyksiä: makaronilaatikkoa, vieneet mökille ja metsään. Vieraat ovat tykänneet kovasti kaikesta, jopa ruuasta.”

Hänen mielestään kiinalaiset nuoret ovat ystävällisiä, luotettavia ja avoimia. ”Ihan samanlaisia kuin me.” Muutama ystäväkin on tarttunut matkaan. Näiden kanssa vaihdellaan sähköpostitse kuulumisia.

Kiinassa opiskelijoilla on kovat suorituspainet, kilpailu on kovaa ja mones-



ti koko suku odottaa menestystä yksiläpisten perheiden ainokaisilta. Opiskeluun käytetäänkin aikaa huomattavasti enemmän kuin Suomessa. ”Vapaa-aikaa ei juuri ole kaupungilla hengailuun, kuten meillä”, Junkkari on huomannut.

Hän haaveilee pääsevänsä Kiinaan opiskelemaan lukion jälkeen. Peking, varsinkin vanhat rakennukset, tekivät arkitehdin ammatista haaveilevaan tyttöön vaikutuksen. Kiinan kieltä olisi mukava oppia kunnolla.

Fysiikan opettaja **Jukka Hatakka** on Kiinan-matkaajana konkari. Keväimen delegaatio on hänelle jo kolmas. Tällä kertaa painopiste on aineenopetuksen yhteistyön kehittämisessä. Mukaan lähtevät musiikin, kuvataiteen ja liikunnan opettajat. Tulevina vuosina Hatakka toivoo suomalaisten saavan oppia muun muassa robotiikasta, jonka opetus, kuten maattis-luonnontieteellisten aineiden yleensäkin, on Kiinassa pitkällä. Musiikin ja kuvataiteen opettajat hakevat myös virikkeitä omiin aineisiinsa. Myös opettajavaihtoa on suunniteltu.

”Rehtorit kummassakin päässä ovat näyttäneet vihreää valoa. Ajatuksena olisi viettää 1–2 kuukautta kumppanuuskoulussa.”

Keväiseltä matkalta on tarkoitus tuoda tuliaisena multimediaesitys Kiinasta. ”Näin voimme jakaa Kiina-tietoa koko koululle. Matkoille lähtee kuitenkin aina vain pieni joukko opiskelijoita, kahdeksan on maksimi.” Opettajalle Kiina-yhteistyö

*Inkeri Junkkari (vas.) ja Tomas Wallenius maistelevat kiinalaisia makuja ja vertailevat matkakokemuksiaan. Inkerille puikoilla syöminen oli tuttua ja kiinalainen ruoka maistui myös paikan päällä. Tomaksen ruokakokemukset olivat ”hurjia ja ikimuistoisia”.*

teettää paljon ylimääräistä työtä, mutta tuki se antaaakin paljon.

”Koulun arjen näkeminen avartaa. Hämmästyttävintä on huomata, kuinka samanlaisia ihmiset ovat eri puolilla maailmaa. Kasvattajana on hyvä saada tietoa ja näkemyksiä myös oman oppiaineen ulkopuolelta. Oman aineen kannalta odotan konkreettisen yhteistyön aloittamista mielenkiinnolla.”

Kiinnostusta riittää molemmin puolin, etenemistä kuitenkin hidastaa toisinaan yhteisen kielen puuttuminen.

Kiinalaiseen kulttuuriin kuuluvat lahjat puolin ja toisin. Suomalaisten viemisinä ovat olleet muun muassa salibandy-mailat ja monenlainen oppimateriaali. Lahjat eivät suinkaan ole jääneet hyllyille pölyttymään, vaan ne on otettu käyttöön. Salibandy on otettu jopa kiinalaisten opetusohjelmaan. Ressut myös pelasivat pari vuotta sitten tiittävästi ensimmäisen Suomi–Kiina maaottelun salibandyssä.

”Suomi voitti tällä kertaa, mutta mikäli Kiinasta joskus tulee lajin maailmanmestari, on syllinen meidän koulumme”, nauraa Wallenius.

*Tiina Sandberg*



Opettaja **Jukka Hatakka** (edessä vas.) vie ressuja Kiinaan. Matkaryhmästä takana **Iiris Strömberg-Nurminen** (vas.), **Annika Keriö**, **Saara Järvelä**, **Helena Korete**, **Maiju Happonen**, **Anna Andersson**, **Anna Kiukkonen** ja **Pirjo Myllykallio** sekä istumassa **Maisa Cederström** (vas.), **Petra Rantala** ja **Johanna Seppänen**.





## Kansainvälisyydestä tuli osa koulun arkea

**K**oulujen kansainvälistyminen etenee kahteen suuntaan: kotimaassa otetaan vastaan vieraita ja totutaan monikulttuuriseen oppilasainekseen, ulkomaille lähdetään oppimaan ja hakemaan vaikutteita. Henkilökohtaisten kontaktien ohella internet kaikkine sovellutuksineen toimii molempiin suuntiin ja kaiken aikaa. Oleellisin muutos lähtee ajattelutavasta, tämän päivän kansainvälisyys on osa koulun arkista toimintaa.

”Kotikansainvälistyminen eli kansainvälistyminen omalla maaperällä on tämän päivän juttu”, sanoo Helsingin opetustoimen kansainvälisten asioiden päällikkö **Eeva Penttilä**. ”Oman koulun maahanmuuttajilla on paljon tietoa ja osaamista, jota voi hyödyntää. Kansainvälisten vieraiden isännöiminen tuo tuulahduksen ulkomailta koko koulun ulottuville.”

Helsingin kouluille on kehitetty vierailukoulusysteemi, jotta sekä vieraat että isännät saisivat parhaan vastineen käytetylle ajalle, ja jotta vierailut eivät söisi liikaa aikaa perustehtävältä eli opettamiselta. Vierailukoulut vastaanottavat vuodessa kymmenkunta kansainvälistä ryhmää ja vaihtuvat vuosittain.

”Vierailut ovat luonteva tapa oppia vieraanvaraisuutta ja käyttäytymistä. Kun vieraat esittävät koululle erilaisia kysymyksiä, joutuu koulu tarkastelemaan kriittisesti omia toimiaan ja käytäntöjään. Vierailusta on myös saanut alkunsa monta hyvää yhteistyöprojektia.”

Kotikansainvälistymisen uusi haaste on koulutuksen järjestäminen muu-

tamaksi vuodeksi Suomeen muuttavien kasvavalle ja monipuolistuvalle joukolle. Pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyönä on aloitettu hanke, jossa kehitellään toimivaa kouluverkkoa kansainvälisille perheille.

”Ideana on tarjota parasta palvelua ja toimivia ratkaisuja työn perässä muuttavien perheiden lapsille. Helsinki on kilpailutilanteessa muun Euroopan ja maailman kanssa. Koulutus voisi olla se asia, jolla me houkuttelemme.”

*”Oman koulun maahanmuuttajilla on paljon tietoa ja osaamista, jota voi hyödyntää.”*

Koulut kansainvälistyvät kaupungin yleisten linjausten mukaisesti: pääpaino on lähialueissa Pohjoismaissa, Baltian maissa, Venäjän isoissa kaupungeissa ja EU-maissa. Yhteistyötä tehdään lähinnä pääkaupunkitasolla, ideana on ottaa ja antaa mallia saman mittakaavan toiminnasta. Viime vuosina myös Aasia, etenkin Kiina, on noussut merkittäväksi yhteistyökumppaniksi. *TS*

• Ajankohtaista tietoa projektista: [www.china-finland.net/](http://www.china-finland.net/)

## Suomen malli kiinnostaa

**S**uomen opetushallitus ja Kiinan opetusministeriö allekirjoittivat vuonna 2002 sopimuksen maiden lukioiden välisestä yhteistyöstä. Kiinalaiset olivat hakeneet malleja lukiokoulutuksensa uudistamiseen ja Suomen malli tuntui kiinnostavimmalta. Ressun lukion rehtori **Ari Huovinen** koordinoi yhteistyötä Suomen päässä: mukana on kahdeksan lukiota ja jokaisella näistä yhteistyökumppani Kiinassa.

Muista poiketen Ressulla on kaksi kumppanikoulua Pekingissä: Pekingin yliopiston lukio High School of Peking University ja Niulanshan First Secondary School. Molemmat ovat huippukouluja, joista on lähes varma tie jatko-opintoihin yliopistossa.

Mikä suomalaisessa lukiossa kiinnostaa?

”Kurssimuotoinen malli, joka tarjoaa mahdollisuuden suuntautua tiettyihin aineisiin jo lukioaikana”, Huovinen pelkistää. ”Myös maineemme teknologian kehittäjänä varmaankin auttoi. Sen sijaan Pisa-tuloksista kiinalaisilla ei ollut etukäteen tietoa.”

Ressussa vierailee vuosittain kumppanikouluista 2–3 kiinalaisdelegaatioita:

opettajia tai opiskelijoita. Ressut ovat tähän asti lähettäneet kerran vuodessa opettajista ja opiskelijoista koostuvan ryhmän Pekingiin molempien kumppanikoulujen vieraaksi. Yhteistyö perustuu pitkälti henkilökohtaisiin kontakteihin. Kiina on verkostoyhteiskunta, jossa suhteet ovat kaikki kaikessa.

”Voit vain kuvitella, miten merkittäviä nyt muodostuneet suhteet ovat tulevaisuudessa. Maailmalla jo ihmetellään, miten me olemme päässeet kiinalaisten sisäpiiriin.”

Projektin myötä Suomi, Helsinki ja suomalainen koulutusjärjestelmä ovat saaneet myönteistä julkisuutta sekä Kiinan mediassa että kansainvälisestikin. Suhteen luomisen lisäksi suomalaisia kiinnostaa kiinalaisen kulttuurin lukutaito.

”Meillä on olematon tietämys Kiinasta. Jotta tulevaisuudessa voitaisiin tehdä hyvää maiden välistä yhteistyötä, tarvitaan lisää kulttuurista ymmärtämystä ja kielitaitoa”, kertoo Kiina-projektin sihteeri **Juha Savolainen** Ressun lukiosta. Yhtenä tavoitteena on lisätä Helsinki-tietoutta ja -innostusta niin, että Helsinki ei ole vain portti Eurooppaan vaan yksi pääkohteista. *TS*

## Kiinan kieli vahvassa nosteessa

**H**elsingin opetusvirasto valmistelelee suomi–kiina-opetuksen aloittamista lukuvuoden 2008–2009 alusta yhdessä kaupungin peruskouluista. Kaksikielisessä suomi–kiina-opetuksessa noudatetaan suomalaista peruskoulun opetussuunnitelmaa.

Tavoitteena on, että lasten kiinan ja suomen kieli kehittyisivät tasavahvoina. Opetus on tarkoitettu joko kiinaa äidinkielenään puhuville tai muutoin riittävän kiinankielen taidon osaaville lapsille ja nuorille. Samanaikaisesti käynnistetään peruskoulun ensimmäiseltä luokalta alkaen kiina A-kielenä -opetus suomenkielisille oppilaille.

Suomi–kiina-opetus toteutetaan yhteistyössä Kiinan opetusministeriön kanssa, jota edustaa Beijingin kaupungin Opetuskomitea. Se valitsee kaksi kumppanikoulua Beijingistä, jonne suomi–kiina-opetukseen valitut helsinkiläiset opettajat menevät puoleksi vuodeksi ennen opetustyön aloittamista Helsingissä.

Office of the Chinese Language Council International (HAN-BAN) valitsee vuosittain kolme kiinalaisopettajaa Helsinkiin ja vastaa vuosittain kahden helsinkiläisen opettajan kielikoulutuksesta Beijingissä. *TS*



# Oven takaa avautuu ainut

*Monen kotikulmilta voi löytyä yrityksiä, joissa käymistä ei heti unohda.*



☞ "Asiakkaat ovat kiitelleet, kun meiltä löytyy tavaraa, jota ei saa muualta", kertovat sisarukset Marketta Similä (vas.), Reino Wilander ja Raili Wilander-Mäkipää Sähköliike Wilanderin tiskin takana.



*Vanhoja käyttämättömiä valokatkaisijoita ja valaisinten lasia tullaan hakemaan kauempaakin.*

"8-vuotias tyttärentyttäreni kysyi taanoin, että mikä romukauppa tämä on. Hän ei voinut käsittää sitä, että jossain on näin paljon tavaraa", nauraa **Raili Wilander-Mäkipää** Sähköliike Wilanderin tiskin takana Töölössä.

Mutta juuri tavarapaljous tuo asiakkaita liikkeeseen, asiantuntemuksen lisäksi. Wilanderilta kun saa sellaisia tuotteita, joita ei myydä enää juuri missään muualla. On vanhoja käyttämättömiä valokatkaisijoita, valaisinkupuja, mansetteja, kangaspäällysteistä sähköjohtoa, irtokristalleja ja jouluvalojen lampuja.

Sähköliike on toiminut nykyisellä paikallaan Caloniuksenkadulla 1950-luvulta alkaen. Liikettä pitivät alun alkaen **Paul ja Edla Wilander**.

"Asumme lapsena tässä samassa talossa ja roikuimme aina täällä. Vanhempamme työskentelivät liikkeessä lähes 90-vuotiaiksi saakka. Nykyisin meitä on toiminnassa mukana kolme sisarusta ja poikani **Jyrki**. Tämä on tietävästi Suomen toiseksi vanhin samalla suvulla yhä oleva sähköliike", kertoo toimitusjohtaja **Marketta Similä**. Se kolmas Wilanderin sisaruksista on **Reino**. Yrityksessä työskentelee lisäksi kolme sähköasentajaa.

Liike korjaa ja myy valaisimia, tekee sähkötöitä ja myy tarvikkeita. Monenlaiset erikoistyötkin hoituvat, kuten tulipalossa mustuneiden kristallikruunujen kiillotus ja maadoittamattomien valaisimien muuttaminen maadoitetuiksi.

"Meille tulee asiakkaita koko pääkaupunkiseudulta, ja olemme lähettäneet tavaroita ympäri Suomea. Osa asiakkaistamme on käynyt täällä jo lapsena vanhempiansa kanssa. Etunamme on se, että pystymme toimittamaan tavaroita nopeammin ja pienemmissä erissä kuin isot liikkeet", Marketta kertoo.



*"Kyl mä viel pirän tätä toiset viiskyt vuotta, kun oon vauhtiin päässy", toteaa Tekstiili-liike Selma Palmun pyörittämisestä Raili Häkkinen.*



*Nuorimmat asiakkaat eivät ole koskaan kuulleetkaan hikilapuista.*

## Asiakkaat kuin sukulaisia

Myös Kallion kirkon vieressä toimiva tekstiili-liike Selma Palmu saa tilauksia kaukaa, aina Hammerfestiä ja Havajia myöten, sillä tieto ainutlaatuisista valikoimista ja hyvästä palvelusta on kiirinyt kauas.

"Monet asiakkaat pyytävät, että elä lopeta liikettä, kun sitten ei saara tavaraa enää mistään. Sanon aina, että kyl mä viel pirän tätä toiset viiskyt vuotta, kun oon vauhtiin päässy", kertoo 72-vuotias **Raili Häkkinen** vanhemmiltaan perimällään Porin murteella.

Hän on työskennellyt äitinsä **Selma Palmun** perustamassa liikkeessä vuodesta 1954. Kallion keisarinnaksikin kutsuttu Selma autteli tyttärtään kaupassa lähes 90-vuotiaaksi asti.

Liikkeessä käy paljon vakioasiakkaita, eikä tavaton näky ole sekään, että ostoksille tulee bussilastillinen vanhainkodin asukkaita. Railin puoleen kääntyvät myös transvestiitit, sillä rintaliivejä on moneen makuun pallea-



# laatuinen maailma



Alku-baarin kyltti on 60-luvulta.

➤ Pertti Lahtinen (oik.) pyörittää vanhempensa opein Alku-baaria lankonsa Mikko Laaksosen kanssa.

tukiliiveistä niin kutsuttuihin kumiliiveihin, ja kuppikoot ulottuvat AA:sta H:on. Alusvaatteita on jättikokojakin, ja löytyy myös miesten sukkiä kokoon 52 asti.

Liikkeen uumenista paljastuu yhtä lailla raappapöksyjä, flanellikerrastoja, laamapaitoja, hikilappuja kuin parsin- ja täysvillalankoja. Vetoketjuja, neulepuikkoja ja virkkuukoukkuja on joka kokoa, ja kankaitakin on sideharsoista vohvelikankaisiin. Nappeja riittää jos millaiseen puseroon, ja mitä ei hyllystä löydy, sen Raili loihitii päällystämällä napin asiakkaan toivomalla kankaalla tai nauhalla.

”Asiakkaat on kovasti mukavii, ihan kun olis kaikki sukulaisii. Yks tuttava kysyy aina ohi kulkeissaan, että tarviinko jotain hallista tai apteekista. Toinen taas vie paketit postiin. Yhessä me itketään hyvät ja pahat asiat”, kertoo Raili Häkkinen.

## Ruokaa kaurismäkeläisittäin

Paljon kanta-asiakkaita on kerännyt myös Kruununhaan Alku-baari, joka on saanut kaurismäkeläisen leiman jo ennen päätymistään Laitakaupungin valot -elokuvaan päähenkilö Koistisen kahittelupaikaksi. Kirkkokadulla sijaitsevaan baariin tullaan Rovaniemeä myöten aistimaan uniikkia tunnelmaa. Kalustuksella ei kruusailla eikä menulla kikkailla, mutta ruoan mausta ei tingitä.

”Moni on sanonut, että täällä aika pysähtyy”, kertoo yritystä pyörittävä **Pertti Lahtinen** ja huikkaa tiskillä olevaan mikrofoniin ruokatilauksen keittiössä kokkaavalle **Mikko Laaksoselle**.

”Mottonamme on tehdä kotiruokaa perinteisesti, ja pyrimme löytämään aina parhaat mahdolliset maun. Teemme kaikki itse lihan keittämisestä alkaen. Kestohiitit ovat wiener- ja sveitsinleike sekä pippuripihvi. Aina on tarjolla kalaakin. Varsinkin naiset tykkäävät siitä. Me myös leivomme päivittäin. Täällä on tavallaan kaksi kattausta, koska rakennusmiehet tulevat syömään puoli yhdentoista aikoihin ja virastoväki tuntia myöhemmin”, Lahtinen kertoo.

Hän on jatkanut vanhempiansa **Kauno ja Meeri Lahtisen** vuonna 1968 perustaman yrityksen pyörittämistä lankonsa kanssa Meerin jäätyä eläkkeelle kolme vuotta sitten.

”Syksyllä olisi 28-vuotistaiteilijajuhla. Äiti opetti minut tekemään safkaa. Mikko on ravintolakokki, joten häntä ei tarvinnut opettaa”, hymähtää Lahtinen.

## Tankolakritsia kaupan

Vielä vanhempaan interiööriin pääsee tutustumaan Lapinlahden- ja Eerikinkadun kulmassa sijaitsevassa Joutsen Apteekissa. Se on suojeltu, koska Suomessa ei ole toista



Apteekkari **Bengt Mattila** kuulee päivittäin kehuja *Joutsen Apteekin* vuonna 1912 rakennetusta, nykyään suojellusta, kalustuksesta.



Kuvat Jukka Uotila

Vanhat *Joutsen Apteekin* logolliset salvapurkit löytyvät alakerran museosta. Apteekki tekee yhä itse salvoja.

1900-luvun alun jugendtyylistä alkuperäisellä paikallaan toimivaa apteekkiä. Keravan puusepät ovat rakentaneet saksanpäkinäpuisen kalustuksen vuonna 1912 arkkitehti **Friedrich Lüschin** suunnitelmien mukaan.

”Saamme päivittäin myönteisiä kommentteja sisustuksesta. Useat asiakkaistamme ovat käyneet meillä jo

lapsena vanhempiansa kanssa. Tähän tullaan kauempaaakin, jopa Suomen rajojen ulkopuolelta”, kertoo paikan viides apteekkari **Bengt Mattila**, jolla on alaisinaan neljä farmaseuttia ja kaksi teknistä henkilöä.

Apteekkari on halunnut kunnioittaa vanhaa traditioita myös tuotevalikoimassa.

”Vaikka lääkevalmistus on vuosien saatossa vähentynyt merkittävästi, teemme yhä päänsärkypulveria, salvoja ja mikstuuroja. Monia on myös ilahduttanut myymämme tankolakritsi, jota tuomme Saksasta.”

Aikanaan apteekeissa tarvittiin suuria kellaritiloja lääkkeiden valmistamista ja tarveaineiden säilytystä varten. Tekniikan kehitys on vähentänyt varastotilojen tarvetta, mutta historiasta kiinnostunut apteekkari keksi kellaritiloille uutta käyttöä.

”Perustin apteekkimuseon, jonne olen koonnut monenlaista rekvisiittaa tablettikoneista ja perkolaattoreista signatuureihin ja lääkelaastoreihin. Museoon pääsevät tutustumaan niin ryhmät kuin yksittäiset kävijätkin sopimuksen mukaan. Museostamme on materiaalia myös hiljattain avatulla apteekkimuseo.fi -sivustolla”, kertoo useita apteekkiaiheisia julkaisujakin tuottanut Bengt Mattila.

*Tiina Kotka*



# Turvakoti auttaa eteenpäin

Moni maahanmuuttaja ei tiedä, että perheväkivalta on Suomessa rikos. Avunsaanti poliisilta tai sosiaaliviranomaisilta kaatuu usein kieli- ja ymmärrysvaikeuksiin. Mona-turvakoti auttaa.

”Moni maahanmuuttajanainen ei ole selvillä oikeuksistaan, eikä usko mahdollisuuksiinsa. Kielitaidottomana nainen on aviopuolisonsa armoilla ja suuressa syrjäytymisvaarassa. Haluamme osoittaa, että aina on mahdollisuus muutokseen ja jokaisella on oma polkunsa löytää vahvuutensa ja paikkansa yhteiskunnassa”, toteaa toiminnanjohtaja **Reet Nurmi**.

Nurmi johtaa vuonna 1998 perustettua Monika-Naiset Liitto ry- järjestöä, joka pyrkii edistämään maahanmuuttajanaisten asemaa Suomessa. Järjestö ylläpitää turvakotia perheväkivallan vuoksi välittömässä hengenvaarassa oleville maahanmuuttajataustaisille naisille ja lapsille.

”Meille voi tulla ilman ajanvarausta, valtakunnallinen puhelupalvelumme päivystää ympäri vuorokauden. Palvelumme ovat ilmaisia ja pyrimme palvelemaan jokaista asiakasta hänen omalla äidinkielellään.” Nurmi kertoo.

Helsingin Voimavarakeskus Monikassa ja Mona-turvakodissa työskentelee 12 uus- ja kantasuomalaista työntekijää. Turvakodin kahdeksan asiakaspaikkaa ovat usein täynnä. Nurmi korostaa, että perhe- ja parisuhdeväkivaltaa esiintyy kaikissa kulttuureissa ja yhteiskuntaluokissa.

”Avun hakeminen perheväkivaltaan ei ole helppoa suomalaisillekaan, koska tilanne koetaan monella tavalla häpeällisenä. Kunpa naiset osaisivat hakea apua ja hyödyntää palveluja ennen kuin tilanne kärjistyy äärimmilleen”, Nurmi sanoo. ”Olen syvästi huolissani myös väkivaltaisissa kodeissa kasvavista lapsista. Tutkimukset osoittavat selkeästi, että väkivalta periytyy, sillä lapsi omaksuu näkemäänsä toimintamalleja. Siksi väkivallan kierteen katkaiseminen on tärkeää.”

”Turvakodissa hengenvaarassa olevat naiset saavat mahdollisuuden levätä ja miettiä elämänsä järjestämistä. Henkilökunta ja tukihenkilöt auttavat asiain-

sa viranomaisten kanssa. Usein opettelemme asiakkaittemme kanssa aivan arkisia asioita kuten kaupassa tai kirjastossa käyntiä”, kertoo Monika-Naiset liitto ry:ssä kaksi vuotta työskennellyt psykologi **Bassma**.

”Kriisitilanteessa ihminen tarvitsee tukea omalla äidinkielellään. Jopa 60 prosenttia asiakkaistamme on käännytetty tyhjin käsin poliisilaitokselta heidän hakiessa apua perheväkivaltaan. Viranomaisilla olisi kyllä halua auttaa, mutta kielimuurin edessä viranomaisenkin on avuton”, kertoo Monika-Naiset Liitto ry:ssä kolme vuotta työskennellyt **Ljudmila**.

Turvakodissa viivytään yleensä kahdesta kolmeen kuka. Osa asiakkaista viettää turvakodissa vain yhden yön, pisimmillään turvakotijakso voi kestää puoli vuotta. Turvakoti toimii yhteistyössä viranomaisten kanssa ja tarvittaessa naisille järjestetään uusi asunto.

”Kolmasosa asiakkaistamme päätyy jonkinlaiseen sopuratkaisuun ja jatkaa perhe-elämäänsä ilman avioeroa. Kaksi kolmasosaa aloittaa avioero-prosessin ja alkaa etsiä omia väyliään yhteiskunnassa”, Reet Nurmi kertoo. Hän on vakuuttunut siitä, että pahin este maahanmuuttajien sopeutumiselle suomalaiseen yhteiskuntaan ovat perhekiisit.

”Naisten energia menee perhekiiseistä ja perheväkivallasta selviytymiseen. Mustelmien selittely vie energiaa uuden kulttuurin ja kielen oppimiselta. Olen monesti nähnyt, miten naisen elämäntilanne selkiytyy, arjen asiointi ja jopa suomen kieli alkaa sujua, kun perhekiiseistä on päästy yli”, Nurmi kertoo

Työ väkivaltaa kokeneiden maahanmuuttajanaisten parissa on raskasta, mutta myös palkitsevaa.

”Monen asiakkaan tarina päättyy onnellisesti. Saan voimaa työhöni, kun näen naisten itsevarmuuden kasvavan ja elämänhalun palautuvan”, Bassma toteaa.

*Päivi Arvonen*

*”Kriisitilanteessa ihminen tarvitsee tukea omalla äidinkielellään”*

## Apua 15 kielellä

Mona-koti on ensimmäinen Suomeen perustettu turvakoti väkivaltaa kokeneille maahanmuuttajanaistille ja heidän lapsilleen. Turvakoti on toiminut salaisessa osoitteessa heinäkuusta 2004.

Suomen lisäksi keskusteluapua ja oikeudellista neuvontaa saa englanniksi, espanjaksi, ranskaksi, arabiksi, farsiksi, hindiksi, somaliaksi, portugaliksi, kurdiksi, tagalogiksi, thaiksi, turkiksi, venäjäksi ja viroksi. Apua saa myös sähköpostitse.

Monika-Naiset Liitto ry myös kouluttaa sosiaali- ja terveysalan työntekijöitä ja vapaaehtoisia tukihenkilöitä.

Sosiaalityöntekijöitä on koulutettu Suomen lisäksi Virossa ja Venäjällä. Järjestön toimintaa rahoittavat sekä Helsingin kaupunki että Raha-automaattiyhdistys RAY, jonka tuella on perustettu voimavarakeskukset myös Vantaalle, Turkuun ja Kemiin. Mona-kodin asukkaiden palvelut kustannetaan sosiaaliviraston maksusitoumuksella.

- Monikan ympärivuorokautinen päivystyspuhelin 692 2304 (turvakotiin liittyvät tiedustelut samasta numerosta).
- Lisätietoja verkossa [www.monikanaiset.fi](http://www.monikanaiset.fi)
- Yhteydenotot sähköpostitse [tukihenkilö@monikanaiset.fi](mailto:tukihenkilö@monikanaiset.fi)

## 100-vuotias Ebeneser

# Fröbelin pa



Ebeneser-säätiö ja sitä edeltänyt Sörnäisten kansanlastentarha kertovat suomalaisesta lastentarhahistoriasta ja kasvattajattarien – nykyisten lastentarhanopettajien – koulutuksesta.

Ebeneser oli ensimmäinen Helsinginkadulle rakennettu kivitalo. Arkkitehti **Wivi Lönnin** suunnittelema talo viettää tänä vuonna satavuotisjuhliansa. Siellä kaikki suomalaiset kasvattajattaret ja lastentarhanopettajat koulutettiin 1950-luvulle asti.

”Kun taloa rakennettiin, sen ympärillä sijaitsivat Sörnäisten Suruttomain huvilat sekä Harjun ja Kallion puutaloalueet. Tuolloin yhdessä hellahuoneessa saattoi asua iso perhe. Työväestöä muutti runsaasti maalta kaupunkiin vuosisadan vaihteessa”, kertoo nykyinen Ebeneser-säätiön toiminnanjohtaja **Maija Meretniemi**.



*”Kuinkahan moni tietää, että Fröbelin palikat ovat matemaattisia taitoja kehittäviä leikkivälineitä”, kyselee Ebeneser-kodin toiminnanjohtaja Maija Meretniemi.*



# liikoista kasvattajatarkoulutukseen



Kuvat Kimmo Brandt

Äidit olivat yhä useammin työssä päivisin, joten pienetkin lapset jäivät oman onnensa varaan. Apua siis tarvittiin ja tähän tarpeeseen vastasivat Sörnäisten kansanlastentarhan perustajat **Hanna Rothman** ja **Elisabeth Alander**.

”Hanna Rothman oli opiskellut Saksassa Pestalozzi-Fröbel-Hausin instituutissa. Hänelle oli siellä muodostunut selkeä näkemys siitä, että he voisivat auttaa työväestön lapsia perustamalla vastaanlaisen sosiaalipedagogisen laitoksen Suomeen. Samassa laitoksessa huolehdittaisiin lapsista ja koulutettaisiin uusia kasvattajattaria työhön.”

Toimeliaat Rothman ja Alander keräsivät 1800-luvun lopulla rahaa kaikin mahdollisin tavoin voidakseen perustaa kunnollisen lastentarhan, jossa tilaa, valoa ja puhtautta riittäisi lasten hoitamiseen. Työ onnistuikin ja taloa ryhdyttiin rakentamaan vuonna 1907. Se päätettiin nimitä Ebeneseriksi.

”Ebeneser-nimi pohjautuu kristilliseen ajatusmaailmaan, joka silloin kantoi yleensäkin sosiaalityön tekemisessä. Samuelin kirjassa vanhassa testamentissa on kertomus sotarekkestä, jonka Samuel teki ystäviensä kanssa. Matkalla hän otti käteensä kiven, jonka nosti ylös ja kertoi muille, että tähän asti Jumala on meitä auttanut. Sana ebeneser tarkoittaa avun kiveä raamatun alkukielellä”, täsmentää Meretniemi.

Taloa suunnittelemaan pyydettiin arkkitehti Wivi Lönn, joka oli jo menestynyt ammatturallaan sekä saavuttanut itsenäisen ja arvostetun aseman – huolimatta naissukupuolestaan. Lönniä kiinnosti muun muassa

koulurakennusten arkkitehtuuri sekä kotimaassa että ulkomailla.

”Wivi Lönn oli mielestäni todella sopiva rakentamaan naisten ja lasten taloa – miehethän tulivat lastentarhaopettajakoulutukseen vasta 1970-luvulla. Ebeneser-talo on monimuotoinen ja rakenteissa yhteisöllisyyttä korostava. Meillä ei ole pitkiä käytäviä eikä pieniä tiloja.”

Jugendtalon ominaispiirteitä ovat valoisuus, kauniit portait ja monenlaiset ikkunat. Meretniemi kertoo löytäneensä ajan hengen mukaiset huonekalut ullakolta, ja säätiö korjautti ne. Koko talo on entisoitu arkkitehti **Aino Tuorin** suunnitelmien mukaan kymmenen vuotta sitten.

Talon yhteensä 1600 neliötä olivat parhaimmillaan tiukasti käytössä yli 300 lapsen hoitopaikkoina ja opettajien koulutuksessa. Toimintaan kuului seimi sekä nykykielellä ilmaistuna koululaisten iltapäiväkerho ja välitysluokka eli esikouluryhmä. 1900-luvun alkuvuosikymmeninä talon pihaa käytettiin puutarhana, lapset viljelivät siellä pieniä maatilkkujaan. Samalla he toteuttivat lastentarha-aatteen kehittäjän Friedrich Fröbelin yhtä kasvatusihannetta eli työkasvatusta.

Nykyisinkin pihalla peuhaa lapsijoukko. Helsingin kaupungin opetusvirasto on vuokrannut suuren osan kiinteistöstä dysfaattisten lasten erityiskoulua varten.

*Aija Pouru*

- Lastentarhamuseo Helsinginkatu 3-5 avoinna ke 12–15 ja ryhmille sopimuksen mukaan puh. 731 0140.
- Juhlavuoden kunniaksi avoimet ovet Ebeneser-talossa 22.5. klo 9–11, samoin viikonloppuna 26.5.–27.5. Lapsiperheille ohjelmaa.

*”Lapset opettelivat pesemään pyykkiä, mankeloimaan tai silittämään”, esittelee Meretniemi.*

## Lastentarhamuseossa leluihin saa koskea

**E**beneser-talossa sijaitsee nykyisin lastentarhamuseo, jossa voi tutustua tarkemmin talon syntyajan kasvatusaatteisiin. Esillä on myös materiaalia opettajien koulutuksesta eri vuosikymmeniltä ja vanhoja lasten leikkikaluja.

”Museon toiminnallisessa osassa kaikkiin leikkivälineisiin saa koskea eli pikkuhellalla voi paistaa ja astioita siirrellä. Työkasvatuksen välineet mankelit, pyykkilaudat ja silitysraudat eivät enää toimi, mutta kertovat ajasta jolloin lapsia opetettiin osallistumaan kodin töihin pienestä pitäen”, kertoo toiminnanjohtaja **Maija Meretniemi**.

Isosta kaapista löytyvät todelliset Fröbelin palikat, ei siis kyseisen yhtyeen cd-romppuja, vaan opetustarkoitukseen luodut puupalikkakokoelmat. ”Olen koonnut täydellisen sarjan, koska Fröbel suunnitteli niillä leikkimisen kehittävän asteittain matemaattisia taitoja.”

Satavuotiaassa talossa on museon lisäksi myös arkisto ja kirjasto. Ebeneser-säätiö myöntää tutkimusapuroja muun muassa monitieteiseen lapsuuden tutkimukseen. *AP*



# Ratakuilusta urbaani elämysraitti



Havainnekuva kilpailuehdotuksesta Keinuen

Töölönlahdelta Jätkäsaareen kulkeva satamarata poistuu käytöstä lokakuussa 2008, kun tavarasatama siirtyy Vuosaareen. Mitä tehdä ratakuilulle? Teknillisen korkeakoulun arkkitehtiosaston ja Taideteollisen korkeakoulun opiskelijoilta haettiin suunnittelukilpailulla tuoreita ideoita ratakuilun lähitulevaisuuden käyttöä varten.

Kilpailun tuloksena saatiin 25 erinomaista ideota sisältävää työtä, joista viisi nousi ylitse muiden. Kolme työtä palkittiin, ja lisäksi kaksi työtä lunastettiin. Palkintolautakunnan mukaan voittajaksi valittu ehdotus antaa hyvän pohjan jatko-työskentelyyn, mutta eri ehdotusten ideoiden yhdistäminen on myös mahdollista.

"Suunnittelua jatketaan nyt voittaneen ehdotuksen pohjalta", kertoo palkintolautakunnan puheenjohtaja **Ipo Forsén** kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Ensimmäisen palkinnon sai ehdotus nimeltään **HKI4EVA**, jonka tekijät ovat **Martti Kalliala, Aleksi Niemeläinen** ja **Teemu Seppänen**. Toista palkintoa ei jaettu, vaan kolmannen palkinnon jakoivat kaksi ehdotusta: **Leena Antikaisen** ja **Leena Kemellin Keinuen** sekä **Aino Aspialan, Hella Hernbergin** ja **Sanna Meriläisen Ro-Ro**.

## Tapahtumien näyttämö

Voittaneessa työssä ratakuilun pohjan peittää oranssi tartan-päällyste. Se luo kuluiin yhtenäisen ilmeen ja muodos-

*Tiivistä tunnelmaa Jaakonkadun ja Fredrikinkadun välin kauppakujalla. Keinuen-ehdotus.*



Havainnekuva kilpailuehdotuksesta Ro-Ro

*Hiihtoladulla voi piipahtaa konttisauvaan. Ro-Ro-ehdotus.*

➔ *Ruoholahden villojen viereltä johdetaan oranssi elämysväylä kohti Töölönlahtea kilpailun voittaneessa HKI4EVA-ehdotuksessa.*



Havainnekuva kilpailuehdotuksesta HKI4EVA

taa siitä keskustaa halkovan liikuntapolun, symbolisen joen. Suunnitelmaan kuuluu tapahtumapaikkojen sarja. Hissi- ja porrasyhteydet johtavat kuilusta katutasoon.

Töölönlahden päässä Pikkuparlamentin puistikoon liittyy Kansanvallen aukio porraskatsomoinen ja puhujapöytäineen. Sitä seuraa 50 metriä pitkän, sillan alla kulkevan osuuden "musta laatikko" multimediaesityksineen. Tapahtuma-aukiot jatkuvat kuilun pohjalla kohti länttä, jossa taideseinän rajaama puistomainen vyöhyke kaartuu Leppäsuon kohdalla etelään Ruoholahden villojen vierelle.

Ratakiskot säilytetään, ja resiina kuljettua tilaisuuksien tarvitseman rekvisiitan. Siirrettävät kontit toimivat eri käyttötarkoituksissa, kuten pukutiloina ja kahvilana. Ajoneuvoliikennettä ei tuoda kuluiin, jossa jalankulkua ja pyöräilyä ei ole erotettu toisistaan.

Perusvalaistuksena toimii vaijerien varassa kaiken yläpuolella leijuva tulikärpäsmäisten valojen verkko. Näyttävästi valaistut tilapäiset telttakatokset antavat sääsuojan tapahtumille, esimerkiksi konserteille.

## Eloa siltojen alle

Keinuen-ehdotuksessa taidekuja seinägallerioineen hallitsee ratakuilun Mannerheimintien puoleista sisääntuloa. Siirrettävät myyntikojut sijoittuvat osittain kahdessa kerroksessa kulkeville puuterasseille kuilun keskivaiheen reunoilta. Leppäsuon kohdalla on kulkureitti ja risteysalue, jossa ratakuilu vaihtuu puistoalueeksi.

Ruoholahdessa säilytetään paikan avaruus ja oleskelulaiturit sijoittuvat tilan reunoilta. Porkkalankadun silta muodostaa portin merelle. Sen alle syntyy keinuista elävä installaatio sillan ala-



pintaan heijastettavien kuvien, värivalojen ja elokuvien kanssa.

### Konteissa kahviloita

Ehdotuksessa nimeltä Ro-Ro kuilun pohjalla kävellään puisia laitureita pitkin, jotka levenevät välillä oleskelupatioiksi. Kasvillisuus sijoitetaan laitureihin jätettäviin aukkoihin.

Rataa on säästetty siellä täällä. Talvella laduksi muuntuva kumiasfaltilla päällystetty pyörätie kulkee omana raitinaan kuilun läpi.

Sillanaluset on varattu vaihtuville tapahtumille. Siirrettävän perusmodulin muodostavat tavarakontit tai niistä yhdistetyt yksiköt, joissa on kahviloita, gallerioita ja kirpputoritoimintaa. Ruoholahden alueella on sauna ja pyörävuokraamo.

Helena Roschier

## Aika söi satamaradan

Uutta satamarataa alettiin suunnitella Helsinkiin 1870-luvulla, jolloin Pasilasta Sörnäisten satamaan jo kulki rata. Vuonna 1895 avattu ratalinjaus kiertää koko eteläisen kantakaupungin. Pitkään se oli olennainen osa Helsingin tavaraliikennettä ja ranta-alueiden kaupunkikuvaa.

Päärata ulottui rautatieasemalta Helsinginniemen eteläkärjen Merisataman kautta aina Katajanokan höyrylaivasatamaan saakka. Rata oli pisimmillään 6,5 kilometriä pitkä, ja siihen liitettiin sivuja pistoraiteita satama-alueille, kuten uuteen Länsisatamaan. Salmisaareen rakennettiin 1925 rataosuus, jota käyttivät etenkin Suomen kaapelitehdas ja Alkon tehtaat. Hernesaareen Oy Ford Ab:n kokoonpanotehtaille saatiin rai-deyhteys 1946.

Katajanokalta Makasiiniterminaalille ja Olympiaterminaalille johtavat osuudet poistettiin käytöstä tavaraliikenteen vähennyttyä 1980, ja kiskotkin on jo purettu. Hietalahti–Merisatamavälillä kiskot ovat vielä pääosin jäljellä, mutta ne puretaan ja maaperä kunnostetaan lähiaikoina.

Satamaradan varrella on historiallisesti merkittäviä rakennelmia, kuten Mannerheimintien alittava tunneli. Se on itse asiassa Suomen ensimmäinen betonisilta – tosin luonnonkivillä päällystetty. Kaivopuistoon nykyisen Olympialaiturin kohdalle rakennettiin aikoinaan Suomen ensimmäinen rautatietunneli, joka oli 74 metriä pitkä. Tunneli on nykyisin ummussa.

Rataa varten rakennettiin myös kääntösilloja Hietalahden satama-altaaseen ja Kauppatorin molemmin puolin. Näistä Katajanokan kanavan ylittänyt silta on purettu. Kauppatorin Kolera-altaan ohittava silta on kunnostettu kevyen liikenteen käyttöön ja samoin on tarkoitus tehdä lähiaikoina Hietalahden kääntösillalle.

Pia Kilpinen



Arabianrannan asuinalueita Kalasataman suunnalta.

# Kotikylä Arabianranta

Arabianrannan uuden asuinalueen Arakentaminen alkoi keväällä 2000 ja jatkuu vuoteen 2010 asti. Noin 7 000 asukkaalle mitoitettu asuinalue sijaitsee Arabian taideteollisuuskeskuksen vieressä.

Poikkeuksellisen mielenkiintoisesta alueesta on äskettäin ilmestynyt laaja artikkelikokoelma *Arabianrantaan! Uuden kaupungin maihinnousu*. Näytävästi kuvitetussa, suomeksi ja englanniksi julkaistussa kirjassa käsitellään Arabianrannan kokeiluhankkeiden taustoja, toteutusta ja vastaanottoa. Ääneen pääsevät niin tutkijat ja suunnittelijat kuin alueen asukkaatkin.

Arabianrannan kaupunginosan suunnittelussa perusratkaisuna on puoliavoimien kaupunkirakenne, joka tuo näkymiä hallitsevan luonnonmaiseman mahdollisimman monen ulottuville.

”Halusimme, että Hämeentieä asti pitäisi havaita, että kadut päättyvät vapaa-ajan puistotilaan ja merinäkömään”, kuvaili kaupunkisuunnitteluviraston arkkitehti **Mikael Sundman**, toinen alueen pääsuunnittelijoista.

Meren ja luonnon lisäksi taide eri muodoissaan on olennainen osa alueen ominaislaatua. Arabianrannassa taideteoksilla on luotu porraskäytävillä yksilöllistä ilmettä ja tunnistettavuutta, joka lisää asukkaiden yhteisyyden tuntua. Samaan pyritään alueen laajoilla yhteispihoilla. Asukkaat keuhuvat korttelipihoja viihtyisiksi ja toimiviksi

”Sosiaalisesti ne tarjoavat yhtä aikaa sekä oman pihan, jossa törmätä tuttavallisesti naapureihin, että yhteisen pihan, jota käyttää vaihtelevasti ja valikoiden”, kirjoittaa asukkaiden näkemyksiä kartoittanut tutkija **Pasi Mäenpää**.

Rantapuiston ja ylipäättään luonnonympäristön ja virkistysalueiden merkitys oli kaikille Mäenpään haastatelluille tärkeä. Palvelujen puutteet sen sijaan koettiin ongelmana eikä kaikkia asukkaita miellyttänyt esikaupunkimainen tunnelma, eloisien katuelämän puuttuminen.

Sosiaalisten ja taiteellisten kokeiluhankkeiden lisäksi Arabianrannassa on kokeiltu monenlaisia teknisiä ja asuinrakentamiseen liittyviä uudistuksia. Uutta

on myös alueellisen palveluyhtiön kautta toteutettu koko alueen kattava tietopalvelumalli, joka tuo nopeat tietoliikenneyhteydet asuntoihin ilman erillistä kuukausimaksua.

Tutkimusprofessori **Harry Schulman** ja projektitutkija **Jonna Kangas-oja** arvioivat teoksen johdannossa, että julkinen valta on käyttänyt leiviskänsä hyvin: ”Tarkasteltaessa Arabianrannan innovaatioiden syntymistä ja toteutusta tulee ehkä hieman yllättäen esiin, että lähes aina toisin tekemisen ja uuden vaihtoehdon ovat mahdollistaneet julkisen vallan instrumentit, kuten maanomistus, kaavoitusmonopoli, kilpailuttamisessa käytetyt kriteerit ja tontinvaraus ehdot.” Tutkijat jättävät tulevaisuudessa arvioitavaksi, missä määrin Arabianranta edustaa erään suunnittelutavan loppuhuipennusta Helsingissä, missä määrin jonkin aivan uuden alkua.

Rita Ekelund



Elina Aallon keraaminen kenttä Arabian matto on tilateos, joka päältä kävellessä näyttää abstraktilla värikentällä, mutta ylhäältä taloista katsottuna itämaiselta matolta.

• Arabianrantaan! Uuden kaupungin maihinnousu. Rethinking Urban Living. Helsingin kaupungin tietokeskus 2007.



Kuvat Rauli Charpentier

Ajallista syvyyttä alueelle tuo 12 metriä pitkä muurimainen veistos, jonka pintaan on painettu kuvia Arabian tehtaan historiasta. Arabian tarinan taitelijat ovat Päivi Kiuru, Maarit Mäkelä ja Johanna Rytkölä.





# Nyt menoksi!

Muksuille



Kuva Savoy-teatteri

Habbe ja Meik Savoy-teatterissa 21.5.

## Suurta naamiokomediaa

**H**ersyvän hauskaa naamiokomediaa esitetään koko perheelle Savoy-teatterin lavalla 21. toukokuuta kello 19.

Rakastettu ja moneen otteeseen palkittu saksalainen parivaljakko käyttää Commedia dell'arten perinnettä, mimiikkaa,

klovneriaa, musiikkia ja ylipäättään mitä vain teatterin keinoja hullunhauskoissa ja energisissä sketseissään. Habben ja Meikin luomat moninaiset hahmot naurattavat kaiken ikäistä yleisöä. Liput 12/8 e.

• Savoy-teatteri, Kasaminkatu 46-48, www.savoy.fi

## Hui kauhistus

**T**anssiteatteri Raatikon koko perheen tanssinäytelmä Hui kauhistus perustuu **Mauri Kunnaksen** samannimiseen lastenkirjaan. Kunnaksen valloittavat hahmot loikkaavat näyttämölle ja intoutuvat tanssimaan. Mäkisen Papan ja Mörön matkassa hurjinkaan luuranko ei oikeasti pelota

vaan pikemminkin naurattaa ja jännittää. Käsikirjoitus Mauri Kunnaksen lastenkirjan pohjalta **Pirjo Toikka**. Esitys on Stoassa (Turunlinnantie 1) 28.4. klo 14. Kesto 1 h, 3-12-vuotiaille, liput 4 e. Lipunmyynti: 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu. www.stoa.fi.

## Matildan lempisadut

**N**äyttelijä **Anneli Petris-Forsell** esittää kolme **H.C. Andersenin** ihastuttavaa satua. Urhea tinasotamies on tarina rakkaudesta, Kuusi kasvamisesta ja Isä tekee aina oikein luottamuksesta. Taitei-

lija **Mirjami Skarp** on luonut näytelmään viehättävät nuket. Teatteri Waloo lapsille. Kesto n. 45 min, yli 4-vuotiaille, liput 3 e. Esitys 25.4. klo 10 Stoassa, Turunlinnantie 1.

## Teatteri Annan festivaali

**A**nnantalon taidekeskuksen lasten ja nuorten teatteri- ja tanssiteatteriryhmät ovat yhdessä opettajien kanssa luo- neet yksitoista esitystä, jotka nähdään 18.-29.4. Esiintyjä on 5-vuotiaista 18-vuotiaisiin. Mukana on teatteria ja tanssite-

atteria monin eri maustein. Aiheet vaihtelevat jännittävistä satuteemoista tämän päivän koskettaviin, yhteiskunnallisiin aiheisiin. Syksyllä Annantalossa oli esillä Grimmin satujen innoittamana syntynyt näyttely Lumottu metsä. Nyt Grimmin satujen vaikutus näkyy lasten ja nuorten luomissa tarinoissa. Ilmassa on jännitteitä ja komiikkaa, vauhtia ja seikkailua. Perinteiseen teatterikerrontaan yhdistetään muun muassa Bremenin soittoniekoissa varjo- ja naamioteatteria.

Nuorten tanssiteatteria on vuorossa 3.-11.5. Annantalon taidekeskuksessa ja vierailunäytöksenä Vuotalossa 12.5. Esityksiä on myös ihan pienille katsojille.

• Annantalo, Annankatu 30. Festivaalin ohjelma löytyy osoitteesta www.annantalo.fi.



Kuva Eeva Rinne

Tunnetko Tuhkimon? Annantalon tanssiteatteriryhmä Bocca di Zucchero (13-16-v) esiintyy.

## Näyttelyt

### Puutarhan kukkaloistoa ja mytologiaa

**M**eilahdessa, kaupungin Taidemuseon tiloissa avataan uusi näyttely 24.4. Keramiikkataiteilija Dorrit von Fieandtin elämäntyötä esittelevä laaja näyttely kattaa yli 50 vuoden ajanjakson.

Dorrit von Fieandt (s. 1927) on yksi Suomen keramiikkataiteen keskeisistä vaikuttajista, jonka laaja tuotanto käsittää uniikkitoiden ohella myös Arabialle suunniteltuja sarjavalmisteisia esineitä ja astiastoja. Usein suomalaisen taidekä-

sityön toisinajattelijaksi luonnehditun von Fieandtin taide on värikylläistä ja impressionistisen spontaania. Hänen aiheensa kumpuavat oman puutarhan kukkaloistosta, lapsuudenmuistoista, mytologiasta – sekä teatterin, baletin ja sirkuksen maailmasta. Näyttely on avoinna 2.9. asti.

• Taidemuseo Meilahti, Tamminiementie 6, p. 310 87031, avoinna ti-su klo 11-18.30. Pääsyliput 7/5 e, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. Perjantaisin sisäänpääsy on kaikille ilmainen.

### Pariisilaisia tunnelmia

**K**aupungin Taidemuseo Tennispalatsissa on elokuvan historiaa käsittelevän Tähtitaivas näyttelyn (29.4. asti) lisäksi esillä ranskalaisen valokuvataiteen klassikoihin kuuluvan **Robert Doisnean** (1912-94) retrospektiivinen näyttely, joka on avoinna viimeistä päivää 22.4.

Esillä on noin 100 valokuvaa 1930-luvun alusta 1980-luvun lopulle. Mukana on myös Doisnean kuuluisin kuva, jossa nuori pariskunta suutelee Pariisin kaupungintalon edustalla.

Valtaosa näyttelyn kuvista kertoo tarinoita Pariisiin ja pariisilaisten jokapäiväisestä elämästä, mutta esillä on myös mielenkiintoinen valikoima taiteilijoiden muotokuvia.



Kuva Robert Doisneau, Vaihkeinen katse, 1948

Robert Doisneau edustaa niin sanottua humanistista valokuvausta, jossa pääosaa esittää ihminen keskellä arjen iloja ja suruja. Hänen maailmassaan lapset telmivät koulun pihalla, työläiset puurtavat tehtaissa, tavalliset pariisilaiset viettävät aikaa jutustellen nuhjuisissa kulmakuppiloissa ja kuljeskelevat puistoissa kohdaten toisensa – ja heitä tarkkailevan valokuvaajan. Valokuvaaja on verrattu muun muassa **Charlie Chapliiniin** ja **Jacques Tatiin**, joiden komiikantaju on yhtä lailla melankolian sävyttämää.

• Taidemuseo Tennispalatsi, Salomonkatu 15, p. 310 87001, avoinna ti-su klo 11-20.30. Pääsyliput 7/5 e, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. Perjantaisin sisäänpääsy on kaikille ilmainen.

### Pumpulirumpu soi vauvateatterissa

**K**aikkia aisteja kutitteleva teatteriesitys Pumpulirumpu on suunnattu vauvoille ja heidän vanhemmilleen. Pienten katsojien hämmästyttäjänä ja ihastuttajina ovat lorut ja laulut, esiintyjien liike, musiikki, värit ja muodot. Vauvateatterissa tärkeää on lämmin ja rauhallinen tunnelma.

Pumpulirumpu soi jokaiselle katsojalle erilaisella, pehmeän jymisevällä kuminalla. Esityksen jälkeen vanhem-

mat voivat jäädä keskustelemaan teki- jöiden kanssa ja vauvoilla on mahdollisuus tutustua lähemmin tilaan ja rekvisiittaan.



Kuva Hei Sorjonen, Pumpulirumpu Stoassa 24.4.

Esitys tarkoitettu 3-12 kuukauden ikäisille vauvoille, mutta mukaan pääsevät myös isommat sisarukset, isovanhemmat ja kummit, kesto n. 25 min, liput 3 e.

• Esitykset tiistaina 24.4. klo 10, 12 ja 13.30 Stoassa, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi.

### Pieniä ihmeitä

**T**anssiesitys vauvoille. Esityksen äänimaaailma koostuu tanssijoiden tuottamista äänistä ja laulemista. Elämän pienet ihmeet tapahtuvat lähellä yleisöä, tässä ja nyt. Tämä herkkä ja iloisen absurdi esitys on elämys varttuneemmallekin katsojalle. Luvassa on aistien kutkutusta, varpaiden kipuristusta, laulelmiä, läpsytystä, kellimis-

tä, säveliä, sipsutusta, hellimistä, tuulen virettä, sateen rapinaa, liikettä joka jatkuu, hameen helmoja, spiraaleja ja kaikenlaisia pieniä ihmeitä. Kesto 25 min, sopii 0-2-vuotiaille seuralaisineen. Liput 3 e. Stoassa 26.4. klo 10, 12 ja 13.30. Yhteysthenkilö: **Riikka Siirala**, p. 050 337 5927, riikka\_siirala@hotmail.com.



## Adios – oli ilo soida!

Miltähän valssi kuulostaisi takaperin? Ehkä reggaelta? Onko tämä tangoa etuperin vai humppaa takaperin? Onko jazzissa enemmän mustalaisverta kuin arvaammekaan? Yhtye Nirep Nirunios ottaa siitä selvää.

Tässä konsertissa aika virtaa takaperin. Tutut ikivihreät käännetään kulke-



Riemujen piirakka Stoassa 24.4., kuvassa Pedro Hietanen, Rea Mauranen ja Ilkka Heiskanen.

maan lopusta alkuun sanoineen, sointuineen kaikkineen. Musiikki vinksauttaa kuulijan hilpeästi pois tutuilta raiteilta: on kuin pieni alien olisi salaa sormeillut rakkaita, vanhoja levyjämme. Musiikki-iloteltu tarjoillaan Kanneltalossa (Klaneettitie 5) 23.5. klo 19. Liput: 10/7 e.

• Lisätietoja: www.kanneltalo.fi -osoitteesta.

## Riemujen piirakka

Riemujen piirakka on **Veikko Lavin** elämästä kertova konstailemattoman kansanomaisen ja humoristinen musiikki-teatteriesitys. Veikko Lavi ehti värikkään elämänsä aikana toimia satamatyömiehenä, vakuutustarkastajana, sotilaana, lautatarhanhoitajana, uittajana, viinakaupan myyjänä, säveltäjänä, sosiaalipäälikönä, ojankaivajana, ammattilaulajana, varastotyöläisenä, teatteriohjaajana ja kanafarmarina. Kesto 1 h 30 min, väliaika. Liput 12/8 e, KK Kulttikortilla vapaa pääsy. 24.4. klo 19 Stoa, Turunlinnantie 1.

## Modernia – silti juurevaa

Balkanin romanimusiikin kuuminta kärkeä edustaa tällä hetkellä belgradilaisbändi Kal, "Musta". Yhtyeen nuoret soittajat paiskovat ilmoille "rock'n'romaa", hurjaa urbaanisti sykkivää musiikkia, joka kuitenkin pohjautuu romanien perinteeseen, ikivanhaan, mutta yhä elinvoimaiseen

musiikkikulttuuriin. Yhtyeen ensimmäinen kansainvälinen albumi Kal, on herättänyt suurta huomiota maailmalla ja levy kipusi Euroopan yleisradioliiton maailmanmusiikki-toimittajien suosikkilistan kärkeen viime keväänä. Kal konsertoi Savoy-teatterissa 6. toukokuuta. Liput 18/15 e.

## Gloriassa soi

- 18.4. klo 19 alkaen Taiga-Festivaaliin tuo tanssin taigaa Puhti, Blatentsaine, The Polka Chicks, Kandiakatemiaiset, performanssiryhmä Palo. Tanssin opetusta **Antti Savilammen** johdolla. K-18. Liput 8/5 e.
- 19.4. klo 18.30 – Save YNK – Helsingin Yhtenäiskoulun tukikonsertissa esiintyvät **Ismo Alanko**, The Deep Vein, Lady Escape,

- musiikkikulttuuriin. Yhtyeen ensimmäinen kansainvälinen albumi Kal, on herättänyt suurta huomiota maailmalla ja levy kipusi Euroopan yleisradioliiton maailmanmusiikki-toimittajien suosikkilistan kärkeen viime keväänä. Kal konsertoi Savoy-teatterissa 6. toukokuuta. Liput 18/15 e.
- Karkkipäivä, Pompeii Al, Laava. Juontajana on **Tapani Liinoja**. Liput 5 e. -S-/K-18.
- 20.4. klo 21 Taiga Festivaalin kansanmusiikki-illassa lavan valtaavat Gjallarhorn, Silmu ja Galaxy. Liput 15/8 e. K-18.
- Lisätietoja: www.siba.fi/taiga -nettisivuilta.
- Kulttuuriareena Gloria, Pieni Roobertinkatu 12, www.nuoriso.hel.fi/gloria.

## Naisia maailmanmusiikin huipulta

Kesää ja Tokoinrannan Huvila-telttaa odotellessa verryttelään maailmanmusiikin merkeissä Savoy-teatterissa. Encore! – Huvila goes Savoy-konserttisarja tuo kaksi upeaa naistähteä toukokuussa ensivierailulle Suomeen.

Ensimmäisenä Savoy'n valloittaa nuori sitarin virtuoosi **Anoushka Shankar**. Hän jatkaa isänsä, maailmankuulun mestarin **Ravi Shankarin** jalanjäljillä, vaikka kutookin intialaisten perinnesoitimien ja länsimaisten klubien vaikutteista täysin uuden-

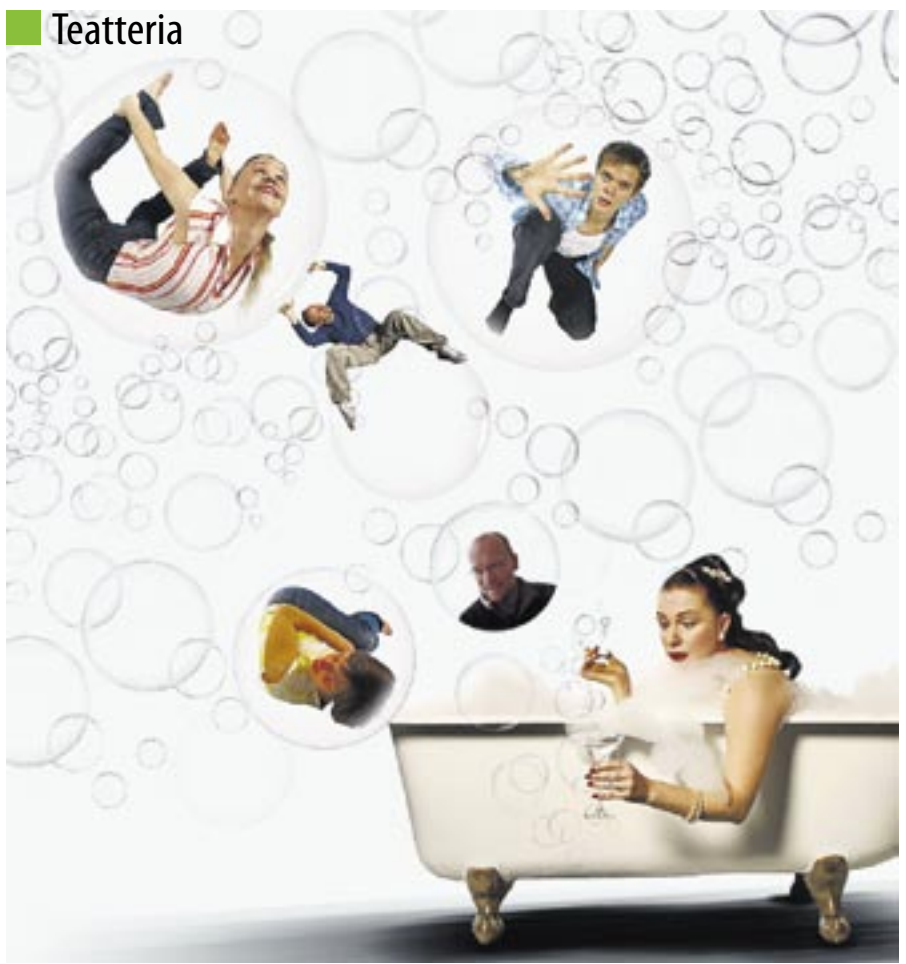


Kuva Savoy-teatteri, Anoushka Shankar 22.5.

laisen ja omintakeisen äänimaiseman.

Israelilaislaulajatar **Yasmin Levy** puolestaan tulkitsee konsertissaan viikkoa myöhemmin keskiajan Espanjassa eläneiden sefardijuutalaisten ladinonkielisiä lauluja. Upeaääninen laulajatar ottaa rohkeasti vaikutteita myös romani-

- nien kiihkeästä flamencosta.
- Savoy-teatteri, Kasarminkatu 46-48: 22.5. klo 19.30 Anoushka Shankar, liput 32 / 28 e ja 29.5. klo 19.30 Yasmin Levy, liput 28 / 24 e Lippupalvelusta. www.helsinginjuhliaviokot.fi.



Kuva Charlotte Eisman-Wennström

Riemukupla kaupunginteatterissa, kuvassa Eeva Muilu, Harri Kuorelahti, Teemu Kyytinen, Kari Heiskanen, Mammu Rankanen ja Helena Haaranen.

## Riemukupla tarjoaa tanssillisia poreita

Helsinki Dance Companyn kevään ensi-ilta tuo Kaupunginteatteriinkin neljä uutta tanssiteosta Riemukuplan muodossa. Kuplaa kuvaillaan tyylikkään vivahteikkaaksi ja maultaan kestäväksi! Aromeiltaan se on tasapainoinen ja notkea, sopivasti arkea pehmeämpi, muttei vielä liian makea. Se on myös yhdistelmä, josta ei puutu yllätyksiä.

Ohjaaja **Kari Heiskanen** maustaa kuplaa omilla poreillaan, ja sen tarjoilee Hel-

sinki Dance Company ja neljä kiinnostavaa ja lahjakasta tanssin tekijää. Ensi-ilta 19.4. klo 19.30 Studio Elsassassa (Ensilinja 2). Esitykset 19.4.–24.5. klo 19.30. Liput 19/15 e.

- Helsingin Kaupunginteatteri, Lipunmyynti, Ensilinja 2, ma–pe 9–18, la 12–18, p. 394 022, Lilla Teatern, Yrjönkatu 30, ma–pe klo 9–18, la 15–18 ja Lippupiste joka päivä klo 7–22 p. 0600 900 900 (1,50 e/min+pmv.) www.hkt.fi.

## Huhtikuinen kohtaaminen

Aino Acktén huvilan ohjelmiston aloittaa **Bo Carpelanin** teksteihin ja runoihin perustuva teatteriesitys.

Carpelanin romaanihenkilöt Sonja ja Mattias kohtaavat pitkän eron jälkeen, muistelevat elämäänsä ja pohtivat kokemuksiaan. Huhtikuinen kohtaaminen on runonäytelmä. Koskaan ei voi olla varma mikä on kuvitelmaa ja mikä totta. Vieläkö **Aino Acktén** haamu laulaa ja puhuu omista muistoistaan? Kesto n. 1 h. Liput 12 e, ennakkovaraukset: gunnar-

productios@kolumbus.fi tai p. 587 8216. Esitykset 18.4. (ensi-ilta), 19. & 26.4. klo 19, ja 21.4. klo 16.

Huvilan muu ohjelma painottuu klassiseen ja kevyeen musiikkiin. Konsertteja on keskiviikkoisin lokakuun loppuun asti. Huvilalla on myös avoimet ovet touko-lokakuussa joka keskiviikko kello 17–19. Ohjelmatiedot osoitteesta www.kulttuuri.hel.fi/ainoackte.

- Aino Acktén huvila, Tullisaaren ulkoilupuisto, Laajasalo.

## Komedialla senioreille

Keski-Uudenmaan teatterin komedia **Käkikello** ihastuttaa Vuotalon senioritiistaissa 24.4. kello 13. **Henri Kapulaisen** kirjoittamassa näytelmässä keskikäiset sisarukset kohtaavat isänsä kuolinvuoteella monen vuoden eron jälkeen. Menneisyyden patoutumat alkavat laueta ja naiset ryhtyvät taistelemaan perinnöstä ja muistoistaan. Taustalla hämmöttävät isän ja äidin voimakkaat hahmot, kyytiä saavat

myös revenneet hiihtohousut, arvotaulut, undulaatti nimeltään Miliza Korjus, kaukakuori, hiilihanko ja käkikello. Käkikello on komedia, jossa yllätykselliset käännteet seuraavat toisiaan ja saavat välillä melkein dekkarimaisen jännittäviä piirteitä. Kesto 1,5 h, väliaika, liput 4 e.

- Lipunmyynti: vuotalo.lipunmyynti@hel.fi, p. 310 12000, Lippupalvelu ja tuntia ennen ovelta. Vuotalo, Mosaikkitori 2, www.vuotalo.fi.



# Viisut valtaavat stadin

Kaupunki sykkii euroviisujen tahtiin toukokuun Kalussa, kun 52. kertaa järjestettävä musiikkitapahtuma pidetään Helsingissä. Vieraksemme saapuu ennätysmäärä osanottajia, peräti 42 maasta. Valmistelut ovatkin nyt juuri kuumimmillaan, koska kaupunki haluaa tarjota paras-taan megaluokan tapahtuman aikana. Oheisohjelma tarjoaa ainakin musiikkia, kulkueita, puistojumppatuokiota, sirkusfestivaalia ja maratonin.

Tunnelmaan on tarkoitus houkutella niin kilpailijat, kansainväliset toimittajat, matkailijat kuin ”oma väkikin”. Juhlahumusta pääsee varmasti osalliseksi jokainen kaupungin keskustassa liikkuva. Fiilistä tiivistävät tapahtumat sijoittuvat muun muassa toreille, kaduille, ravintoloihin, klubeihin, museoihin, saunoihin, kauppoihin ja gallerioihin 2.–13.5.

Ensi kertaa viisuhistoriassa pystytetään kaupungin keskustaan myös kaikille avoin tapahtumatori ”EuroVillage”, jossa sponsoreilla on mahdollisuus kertoa toiminnastaan. Se avataan Kampin kauppakeskuksen edustan Narinkkatorille 5.5.

Eniten tapahtumia on tarjolla torstaista lauantaihin. Kisojen välipäivänä perjantaina 11.5. vietetään Helsingin juhlaa, ja se tulee olemaan täynnä musiikki-ilottelua. Silloin juhli-taan kello 16–20 ainakin Senaatintorilla, Aleksanterinkadun ympäristössä, Lasipalatsin aukiolla ja Narinkkatorilla. Luvassa on niin kuoroja, soit-tokuntia kuin tanssiorkestereitakin, jotka viihdyttävät sekä varta vasten juhli-maan lähteneitä että töistä kotiin matkaavia.

Senaatintorilta voi etsiä oman ”aitiopaik-kansa”, josta saa seurata screenin välityksellä Hartwall Arenalla järjestettäviä kilpailu-ja. Semifinaalilähetyksellä nähdään screenillä tors-taina 10.5. klo 22 alkaen. Finaalissa 12.5. on myös tarkoitus antaa Suomen pisteet esiinty-jille Senaatintorilta.

Ihan yhtä juhlaa eivät viisutkaan toki ole. Melkoinen joukko kaupunkilaisia tekee ahkerasti töitä sen eteen, että Suomi- ja Helsinki-kuva olisi maailmallakin mahdollisimman vaikuttava. Sen kuvan luomiseen voivat kaikki euroviisuihin osallistujat vaikuttaa omalla käytöksellään.

Leena Seitola

• Ohjelmatiedot: [www.hel.fi/eurovision](http://www.hel.fi/eurovision) -osoitteesta.



Piirros Artto Myysson

## Eurooppa-tori Espalla

Espanan puistoon kohoaa Eurooppa-tori Euroviisujen finaali-illoilla. Markkinakojuilla kilpailuun osallistuvat maat esittelevät maansa ominaispiirteitä, matkailua, kulttuuria ja tuotteita.

Avajaiset ovat tiistaina 8.5. klo 15 ja tori on avoinna klo 19 asti. Keskiviikkona 9.5. torilla vietetään Eurooppa-päivää. Tuolloin alueella on esiintymislava ja perinteiseen tapaan eurooppalaista

kulttuuriohjelmia sekä eri järjestöjen tarjoamaa Eurooppa-tietoutta.

• Eurooppa-tori on avoinna keskiviikosta perjantaihin 9.–11.5. klo 11–19 ja lauantaina 12.5. klo 10–18.

## Veistoksia kesäksi

Kansallisuuskokous Runebergin patsas Espanan keskivaiheilla saa kesän ajaksi seurakseen espanjalaisen kuvanveistäjän **Manolo Valdésin** veistostyttöjä. Vuonna 1942 syntyneen taiteilijan Las

Meninas -veistosarjan 21 teoksen innoittajana on ollut **Diego Velázquezin** kuuluisa Hovinaisia-maalauksen Espanja hovista vuodelta 1656. Valdés on muuntanut maalauksesta tuttuja nuorten naisten

hahmot pronssiveistoksiksi. Veistokset ovat aiemmin olleet esillä Euroopassa Pariisissa, Düsseldorfissa ja Zürichissä sekä Yhdysvalloissa Phoenixissä. Helsingissä ne ovat esillä 5.5. lähtien.

## PalveluInfo

### Rajattomia palveluja

Ensi elokuusta lähtien pääkaupunkiseudulla toiseen kaupunkiin muuttavat perheet saavat säilyttää lapsen aikaisemman päivähoitopaikan siihen saakka, kunnes lapsi menee kouluun.

Vuodesta 2012 lähtien päivähoitopaikkaa voidaan hakea kokonaan kuntarajoista riippumatta. Tietyillä kuntien raja-alueilla hakeutuminen muuttuu vapaaksi jo hieman aiemmin. Näin ainakin mikäli pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon valmistelutyöryhmän ehdotukset toteutuvat.

Terveydenhuollossa tavoitteena on käynnistää kuntarajat ylittävä yhteinen päivystysjärjes-

telmä vuoden 2009 alusta. Samaan aikaan voisi alkaa hammashuollon yhteinen ilta-, viikonloppu- ja pyhäpäivystys. Palveluverkkoa täydentäisi virtuaaliterveysasema. Itsepalveluun perustavilla sähköisillä toimintamuodoilla korvattaisi osa nykyisistä terveysasemakäynneistä.

Laki kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta edellyttää, että Espoon, Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit laativat elokuun loppuun mennessä suunnitelmat palvelujen ulottamiseksi yli kuntarajojen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen linjaukset ovat esillä pääkaupunkiseudun kaupunginvaltuustojen yhteiskokouksessa kesäkuussa.

### Helsinkirekryssä tapahtuu

Helsinkirekryssä Lasipalatsin toisessa kerroksessa esitellään laajasti kaupungin töitä ja ammatteja vappuviikolla ja sitä seuraavan viikon aikana 30.4.–11.5.

Maaliskuussa avatussa Helsingin rekrytointipisteessä on käynyt jo yli tuhat kaupungin työpaikoista kiinnostunutta. Lasipalatsin Kohtaamispaikan tiloissa toimivassa Helsinkirekryssä voi neljän kiinteän ja kahden kannettavan tietokoneen avulla tutustua kaupungin työpaikkatarjontaan ja jättää sähköisen työhakemuksen.

Rekrypiste on muutoin miehittämätön, mutta tapahtumissa ja teemapäivinä paikalla on kaupungin henkilökuntaa kertomassa työpaikoista ja vastaamassa kysymyksiin. Tila on avoinna arkipäivinä klo 11–18.

• [www.helsinkirekry.fi](http://www.helsinkirekry.fi)





# Sandels är mer än en skola

**M**usik, mat och möten mellan elever och lärare. Sandelshuset vid Tölötorg är mycket mer än en skola men ändå ett hus där det mesta kretsar kring unga människor och studier.

Sandels är unikt som svensk mötesplats mitt i stan och unikt för att flera instanser samsas om det. I Sandels verkar Tölö gymnasium och högstadiet Lönkan, musikskolan Brage och svenska ungdomscentralen som byter namn från Unkan till Sandels.

Sandelshuset har en lång och brokig bakgrund. De första visionerna om ett gemensamt ställe för svenskspråkiga unga uppstod redan i mitten av 1990-talet. Föreningen Ung på stan föreslog då att man bygger ett kulturhus för unga.

Sedan funderade man på koncept, finansiering och på genomförande. På stadsplaneringskontoret ställde man sig tillmötesgående för nybygget. Tölötorg saknade ett element, en byggnad i nordvästra hörnet. Ytterligare fart på projektet satte ett understöd på en halv miljon euro från finlands-svenska fonder och stiftelser. Så hölls en arkitektävling och akademikern, arkitekten **Juha Leiviskä** utgick med segern. Under de senaste veckorna har inflyttningen varit som intensivast.

”Sandels är ett fint och flexibelt hus”, säger **Leif Nystén** som är rektor för musikskolan. För musikskolan kommer Sandels som på beställning. I år firar man 25 års jubileum och en mer värdig inramning än ändamålsenliga undervisningsrum främst i översta våningen och en stämmningsfull festsal med plats för 300 i publiken kan musikskolan knappast önska sig. 25 års jubileet firas givetvis i den nya festsalen med jubileumskonserter både 8 och 10 maj.

Musikskolan har omkring femhundra elever varav 380 har fördjupad läroplan. Musikkarusellen är mer lekfull undervisning och riktar sig till barn i sju års åldern. I karusellen går bland andra **Rebecca** och **Stella** som har valt flöjt som sitt instrument. Karusellens idé är att låta barnen prova på sju olika instrument och sedan välja det som känns bäst.

”Vi fick prova på piano, klarinett, cello, gitarr, trumpet och violin men inte på trumma, förklarar flickorna.

En av musikskolans synliga verksamheter är musikteatern TaDam och nyheten på programmet är danslinjen. ”Vi ser gärna att danslinjen växer.

Den ger ytterligare bredd åt verksamheten”, säger Nystén. Ansökningstiden till musikskolan börjar den 16 april och pågår en månad. ”Inträdesförhören hålls den 28 maj. Vanligen söker femtio sextio in. Vi har kapacitet att ta ungefär tolv”.

Svenska ungdomscentralen förfogar å sin sida över egna rum med egen ingång och så tar man över delar av den flygelbyggnad där musikskolan tidigare verkade i. I flygeln bygger man ljudisolerade träningsrum för rockband.

Om musikskolan och ungdomsgården fyller Sandels på eftermiddagar och kvällar är det framför allt Tölö gymnasium som har nöjet att arbeta i de ljusa lokalerna på dagen. Tölö gymnasium har tre inriktningar, humanekologi, musik och konst och rekryterar elever från hela Nyland.

Intresset för gymnasiet är stort och blir knappast mindre i och med Sandels. Gymnasiet har tagit plats i två våningar och har funktionella klassrum och undervisningsutrymmen. Från många rum är utsikten över myllret kring Tölötorg fascinerande. Festsalen är gemensam för alla i Sandels.

Men hjärtat i Sandels är matsalen och mötesplatsen mitt i huset. Mötesplatsen består av en bred öppen trappa som leder från matsalen till ett gemensamt allrum med plats för umgänge.

Matsalen är också avsedd för eleverna i högstadiet Lönkan.

Lönkans matsal ska nämligen bli bibliotek i samband med följande stora projekt på skoltomten. Det är fråga om att reparera Lönkans skolhus. Arbetena inleds i höst. Lönkan har inte reparerats sedan huset uppfördes på 1950-talet. Man ska bland annat installera ny teknik och ny el. Under skolåret 2007–2008 arbetar högstadiet i tillfälliga utrymmen i Salmisaaren koulu i Gräsviken.

För utbildningsverket är Sandels en stor investering. Nybygget kostar 10,2 miljoner euro och reparationerna av Lönkan ytterligare 5 miljoner euro.



Foton Leif Weckström





## Luckan är inget litet krypin

Foto: Leif Weckström

Luckan och Verandan i hörnet av Simonsgatan växer så verksamheten knakar i fogarna. I fjol besökte hela 92 000 barn och vuxna Luckan och det är hela femtio procent fler än året innan.

"Luckan och Verandan har ju program nästan varje dag i veckan och vi riktar oss till folk i alla åldrar. Fast tyngdpunkten ligger nog på barn och unga samt seniorer. Behovet av program på svenska är stort i de grupperna", säger Luckans verksamhetsledare **Jessica Lerche**.

Hon är mycket nöjd med utvecklingen och ser inga hinder för ytterligare nya former av evenemang och engagemang.

"Egentligen är min önskan att Luckan håller i gång dygnet runt. I dag motsvarar öppettiderna inte önskemålen. Men i dag saknar vi helt enkelt resurser att satsa ytterligare", säger hon.

I Luckan arbetar fyra fast anställda. Personalstyrkan kompletteras av till exempel praktikanter och studerande.

"Och nu ökar ungdomscentralen sin insats på Unginfo så att någon finns på plats 14–24 timmar i veckan och det är fint. Vi skulle gärna bredda programmet till de unga ytterligare", säger Lerche.

Luckan och Verandan är inte bara saftsalonger, babykaféer, författarfika, filmfestivaler och viskvällar.

"Luckans virtuella tjänster på webben är redan stora och förnyas ständigt. Till exempel Fyrk berättar om stipendier och understöd medan den svenska Servicekatalogen innehåller en uppsjö av svenskspråkiga verksamheter i hela Helsingforsregionen", säger Lerche och fortsätter:

"Luckan upprätthåller dessutom ett digert urval tidningar, tidsskrifter och broschyrer och så har vi en shop med finlandssvenska gåvor. Vi är därtill starkt engagerade i Svenska veckans program och nu bygger vi upp nya Produforum som har sitt upphov i RRR-året."

RRR stod för Rötter Röster Rum och tangerade den svenskspråkiga vardagen i Helsingfors på alla plan.

Jessica Lerche ser inga ideella hinder för fortsatt utvidgning.

"De ekonomiska realiteterna är sedan en annan sak."

Evenemangen i Luckan är ofta gratis eller väldigt förmånliga. Luckan betalar sällan artister för föreställningar och de avgifter man uppbär används främst för driften.

Svenska kulturfonden, Konstsamfundet och Sparbankstiftelsen i Helsingfors samt andra finlandssvenska stiftelser och fonder är Luckans stora finansörer och bidrar årligen med hela 270 000 euro plus ett hyresbidrag på 150 000 euro.

"Vi söker också aktivt om understöd hos ministerier, kommuner och andra instanser. Helsingfors kulturcentral förlägger svensk verksamhet i Luckan och samarbetet är intensivt", säger hon.

Samtidigt skulle hon gärna se att Luckan skulle åtnjuta av ett kontinuerligt, fastslaget understöd från staden och staten.

"Luckan arbetar på verkligt bred front och når väldigt många människor. Vi är tredje sektorn inom information och kultur och vi är självgående."

## I korthet

### Författare på fika

Samtal mellan författare om författarskap och skrivande hör till nyheterna i Luckan. Den gemensamma rubriken är Författarfika och den 26 april kl. 13 intervjuar professor **Merete Mazzarella** kulturjournalisten **Pia Ingström** om hennes bok *Den flygande feministen* som utkom tidigare i vår. Kaffe ingår givetvis i programmet.

### Program i Luckan/Verandan i vår:

- 17.4 kl. 19 Filmkvällen visar med Josef Fares film *Zozo*.
- 19 april kl. 13 Babykafé för småbarn och föräldrar.
- 19.4 kl. 15–20 Teaterimprovisation. Hur ska man uppträda för publik. Ungdomsworkshop om scenkänsla.
- 24.4 kl. 17 Rådtorget med temat Vår i luften som handlar om vårstädning och speciellt om ekologisk och effektiv städning. Rådtorget bjuder också på temat värlek som är en introduktion till hur man lekte förr och är avsett för barn.
- 26.4 kl. 15–20 Designa din egen plojknapp. Unginfo hjälper att skapa schyssta knappar.
- 28.4 kl. 13 Saftsalong med Pojken Orädd som bygger på bröderna Grimms saga om pojken som vill lära sig att rysa... Från 4 år uppåt.
- 29.4 kl. 15 Filocafé med filosofiska diskussioner utan akademiska pretentioner.
- 30.4 kl. 13–14.30 Trivselträff med Folkhälsan. Temat denna gång: Lev lycklig, glöm ej mig och handlar om minnesböckernas historia. Ta gärna med egen minnesbok! Carola Ekrem från folk-kultursarkivet berättar om traditionen.
- 3.5 kl. 16–20 Smyckesworkshop. Nu visar Unginfo hur man designar egna smycken till självkostnadspris.
- 10.5 kl. 13 Babykafé.
- 12.5 kl. 10–16 Kreativ lördag med Unginfo.

### Program i Rastis

- 22.4 kl. 17 Sångskoj med Apan Anders på Rastis i Nordsjö.

## Nu är den här: Sommarkompassen

Sommaren må vara kort och kanske en hel del regnar bort. Men sommaren är i alla fall späckad med läger och program både i stan och lite längre bort. Broschyren Sommarkompassen innehåller en uppsjö av alternativ till läger och kurser som riktar sig till barn och unga och också föräldrar. Sommarkompassen finns att få i bland annat Luckan och i ungdomscentralens nya lokaler i Sandelshuset vid Tölötorg.

"Ungdomscentralen i Helsingfors ordnar läger både i juni och i augusti. I juni riktar verksamheten sig främst till elever i årskurserna 2–6 och dagkolonierna innehåller allt från utfärder och sport till pyssel och spel", säger ungdomscentralens verksamhetsledare **Greta Storlund**. Tanken är att variera på programmet och anpassa det till vädret. Barnen ska ha egen lunch med.

Dagkolonierna börjar den 4 juni och pågår till midsommarveckans torsdag, det vill säga 21 juni. Dagkolonierna utgår från Sandels vid Tölötorg och Rastis på Nordsjö. Anmälningstiden pågår ända till 20 april.

I augusti ordnar ungdomscentralen ytterligare två svenskspråkiga läger. Feelläger kallar man sommarkolonin för 13–17-åringar på Bengtsår i skärgården i Hangö. Strandliv, segling och inkvartering i tält är bland annat utlovat under lägret som pågår mellan 30 juli och 3 augusti.

SommarKul på stan riktar sig till 13–18-åringar och pågår strax innan skolorna börjar mellan 6 och 10 augusti.

Alternativen i Sommarkompassen är långt fler än de läger som Helsingfors egen ungdomscentral ordnar. Andra arrangö-



Foto: Leif Weckström

rer är till exempel Folkhälsan, Marthorna, Natur och Miljö och Solvalla idrottsinstitut.

Det finns läger som heter Sportkampen – drömlägret för sportälskare, M-day-camp – matlagning och hantverk, Sim och lek på Stadion, Robinsonläger, Familje-

kurs för barn med dysfasi, Actionläger och Aborren – 4H-läger.

Kontaktuppgifter till ungdomsledare och andra som medverkar i lägren finns i Sommarkompassen. I broschyren finns också uppgifter om avgifter för läger och kurser.



# Detektiver spanar efter miljöskurkar

Syskonen Naomi och Hannah är ännu inte världens mest erfarna miljödetektiver men de är en god bit på väg. Varje vecka deltar de i miljödetektivernas klubb i Cygnaeus lågstadium. Bakom miljödetektiverna står den finlandssvenska riksorganisationen för miljövård, Natur och Miljö.

Naomi och Hannah, som går på årskurs 3 respektive 6, tycker att alla har något att lära sig av miljödetektiverna.

"Som att inte kasta skräp, inte smutsa ner vattnen och inte använda energi i onödan. Det är också bra att handla ekologiska varor för de är tillverkade så att man inte skadar naturen. Plastkassar är inte heller bra för miljön", förklarar flickorna och visar upp kassen som de har sytt av ekomärkt bomull.

"Man borde tänka på naturen och miljön hela tiden."

På sommarstället i skärgården har Naomi och Hannah upplevt hur vattendragen blir förstörda av blågröna alger.

"När mamma var mindre var vattnet så fint och klart att man kunde se havsbotten. Idag är vattnet grumligt och det är illa för hela havet. Människor och hundar kan inte bada i den där äckliga sörjan av alger", säger Hannah.

Naomi fortsätter:

"På första maj brukar vi samla flaskor som folk bara kastar omkring sig. Då blir inte glaset kvar och skräpar i naturen och man kan faktiskt förtjäna en hel del på återvinning. I fjol fick vi åtta biobiljetter för alla tomma champagneflaskor."

I sommar ska Naomi och Hannah delta i ett av miljödetektivernas läger.

"Vi ordnar flera miljöläger med syfte att lära barnen läsa miljön och naturen med hjälp av lek och genom att lösa spännande miljömysterier. Tanken är att barnen ska förstå ekologiska samband i naturen och se hur vår livsstil påverkar miljön", säger Babro Björk-Sinisalo på Natur och Miljö.

Natur och Miljös kansli på tfn 612 2290 tar emot anmälningar till miljölägren där också överdetektiven Urban Utter medverkar. Miljödetektivernas läger ordnas i bör-

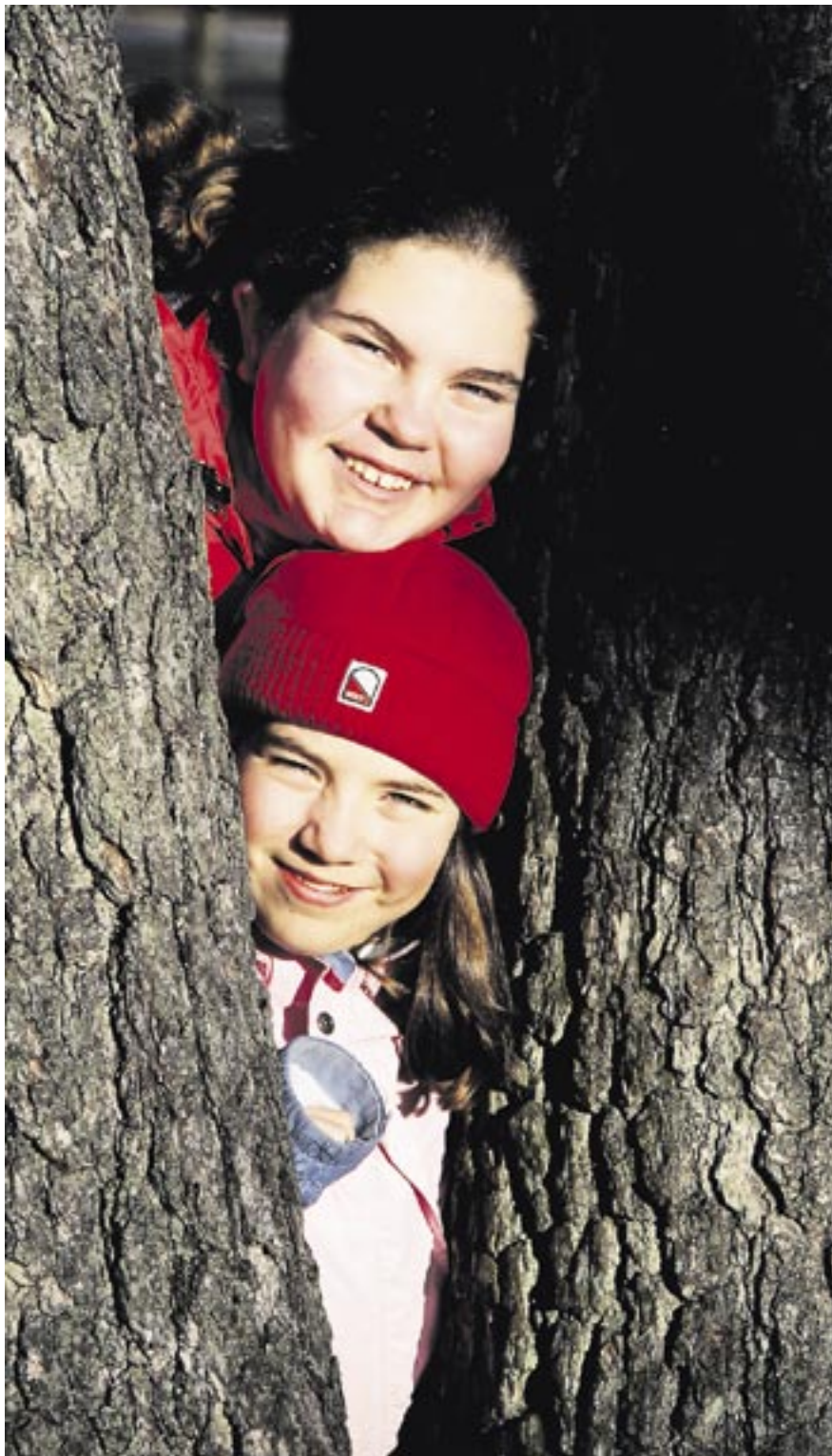


Foto Leif Weckström

jan av juni i Sjundeå, i Pensar i Nagu och Sommarö nära Replot i Österbotten.

Klubbar för unga miljödetektiver i stan fortsätter i höst åtminstone i Cygnaeus lågstadium och Minerva lågstadium.

*På spaning. Naomi och Hannah är miljödetektiver med uppdrag att värna om miljön.*

## Från ilsket till godmodigt troll

Den godmodiga figuren, den vänliga blicken och den rörande klumpiga varelsen är egenskaper som kännetecknar en av våra mest älskade gestalter, Mumintrollet. Men Mumintrollets ursprung och upphov såg helt annorlunda ut. Urmumin, snorken var en ilsken och stingslig, smal och allt annat än en tillmötesgående figur. Det avslöjar utställningen Utedasset, Tove, Hav som visas på Annegården.

Utställningen har sitt upphov i utedasset i Pellinge skärgård där familjen Jans-

son tillbringade sina somrar på 1930-talet. Utedasset var tapetserat med papper som den tonåriga Tove Jansson använde som skissblock och dagbok.

Under årens lopp hann hon fylla dassväggarna med teckningar och skisser, ironiska aforismer, karikatyrer, citat och tankar om konstnärsskap och inspiration. Det var på dassväggen som den första varelsen med stor nos uppenbarade sig. Hon kallade figuren för Snork och den är en av de allra tidigaste muminfligerna.

Nu har man räddat teckningarna från väder och vind och klåfingriga gäster som redan hunnit riva loss en del av Tove Janssons anteckningar och teckningar. Originalpappret har rengjorts på Ateneum och på Annegården visar man nu kopior på dassväggarna. Atmosfären i Pellinge skärgård förstärks av fotografier som brodern Per Olov Jansson tagit på havet och systemen.

Utställningen pågår fram till midsommar. Öppettider vardagar kl 9–18, lö–sö 11–18. Fritt inträde.

### ServiceInfo

## Nya nummer

Helsingfors stad har förnyat sitt telefonsystem och det berör nästan alla anknytningar. Numreringen är enhetlig och börjar på 310.

Helsingfors stad . . . . .	310 1691
Anskaffningscentralen . . . . .	310 1631
Arbis . . . . .	310 1031
Bostadsproduktionsbyrån . . . . .	310 1672
Byggnadskontoret . . . . .	310 1661
Byggnadstillsynsverket . . . . .	310 2611
Ekonomi- och planeringscentralen . . . . .	310 2500
Faktacentralen . . . . .	310 1612
Fastighetskontoret . . . . .	310 1671
Finska arbetarinstitutet . . . . .	310 8811
Företagshälsövärdcentralen . . . . .	310 5014
Förvaltningscentralen . . . . .	310 1641
Byrån för intressebevakning i förmyndarverksamheten . . . . .	310 1616
Helsingfors Hamn . . . . .	310 1621
Helsingfors Textiltjänst . . . . .	310 1634
Helsingfors Vatten . . . . .	310 1681
Hälsövärdcentralen . . . . .	310 5015
Dals sjukhus och Aurorasjukhuset . . . . .	310 4701
Forsby sjukhus . . . . .	310 5011
Hertonäs sjukhus . . . . .	310 5511
Kvarnbäckens sjukhus . . . . .	310 6011
Malms sjukhus . . . . .	310 6611
Stengårds sjukhus . . . . .	310 4611
Storkärns sjukhus . . . . .	310 5017
Högholmens djurgård . . . . .	310 1615
Idrottsverket . . . . .	310 8771
Konstmuseet . . . . .	310 1051
Kulturcentralen . . . . .	310 1060
Gamlasgården . . . . .	310 1061
Malms kulturhus . . . . .	310 1062
Nordhuset . . . . .	310 1064
Stoa . . . . .	310 1063
Miljöcentralen . . . . .	310 1635
Palmia . . . . .	310 2700
Partitorget . . . . .	310 1633
Personalcentralen . . . . .	310 1611
Revisionskontoret . . . . .	310 1613
Räddningsverket . . . . .	310 1651
Socialverket . . . . .	310 4011
Stadsbiblioteket . . . . .	310 8511
Stadsmuseet . . . . .	310 1041
Stadsplaneringskontoret . . . . .	310 1673
Trafikverket . . . . .	310 1071
Ungdomscentralen . . . . .	310 8900
Utbildningsverket . . . . .	310 8600
Helsingfors läroanstalt för servicesektorn . . . . .	310 8417
Helsingfors läroanstalt för social- och hälsövärdssektorn . . . . .	310 8158
Helsingfors läroanstalt för tekniska sektorn . . . . .	310 8415
Utbildningsenheten inom skönhetsbranschen . . . . .	310 8413
Yrkeshögskolan . . . . .	310 8611

### Följande nummer är oförändrade:

Finlandiahuset . . . . .	40241
Helsingfors Energi . . . . .	6171
Stadsorkestern . . . . .	40241



# Topeliuksen silmin

Helsinki-Seuran kulttuurilahjat kaupunkilaisille jatkuvat. Pari vuotta takaperin seura julkaisi teoksen *Helsinki herra Hertzbergin silmin*, kertomuksen 1880-luvun Helsingin elämästä. Viime vuoden lopulla ilmestyi *Helsinki Zachris Topeliuksen silmin* eli kertomuksia 1830- ja 1840-luvun Helsingin elämänmenosta.

Topelius-kirja jatkaa Hertzbergin kertomusten luomaa linjaa. Se on komea typografinen suoritus, kovat kannet, runsas ja rikas kuvitus, riittävän suuri kirjasinkoko ja laaja painopinta-ala – ei kuitenkaan hankalan laaja eikä painava.

Useilla suomalaisilla on varsin kapea näkemys Topeliuksen tuotannosta. Hänet mielletään näkökultmaasta riippuen lutuseksi satusedäksi tai sitten romanttisten historiallisten teosten kirjoittajaksi. Totta! Näinhän on. Itse asiassa Topelius oli ensimmäinen suomalainen romaanikirjailija. Vähemmän tunnettu on kuitenkin Topeliuksen rooli toimittajana. Helsingfors Tidningar oli Topeliuksen työnantaja parikymmentä vuotta. Koko luovan toimintansa ajan hän työskenteli myös lehtimiehenä, sekä raportoivana että tutkivana, sosiaalisena journalistina. Yli 60 vuoden ikäisenä eläkeläisenä hän ehti vielä perustaa oman Finland-nimisen lehden vuonna 1884. Sen sivuilla hän julkaisi jatkokertomuksena juttusarjaa, ”Anteckningar från det Helsingfors som gått”.

Tämä Topeliuksen nuoruusvuosiin, 1830–40-lukuihin keskittyvä kertomusten sarja muodostaa myös Helsinki-seuran Topelius-kirjan ensimmäisen osan. Toinen osa koostuu hänen kuuluisista kirjeistään fiktiiviselle suomalaiselle upseerille **Leopoldille**, joka soti Gruusiassa, tarkemmin Tsetsenian ja Dagestanin mailla, Venäjän armeijan riveissä. Leopoldin kirjepakinat raportoivat nuoren pääkaupungin päivittäistä elämänmenoa, perunan hinnoista meheviin juuruihin.

Kirjan ensimmäinen osa, muistelmia vanhasta Helsingistä maalaa lukijan eteen eräänlaista muistojen sarjakuvaa, uutisia menneisyydestä, Suomen ja pääkaupungin merkkihenkilöistä ja suurista aikakauden tapahtumista. Pääkaupungin perustajat ja suunnittelijat **Johan Albrecht Ehrenström** ja hänen saksalainen arkkitehtikumppaninsa **Carl Ludvig Engel** saavat kirjassa inhimilliset, värik-

kät ja mielenkiintoiset piirteensä. Uuden pääkaupungin kasvu ja kehitys piirtyvät mieleemme kuin olisimme itse olleet mukana sen rakennusmiehinä. Kulttuurielämän, tieteen ja taiteen ja uskonnon vaikuttajia sekä vastapainoksi huvittelun, kapakkailtojen sankareita juoksetetaan tuttaviksemme.

Nämä aikansa kulttuurianekdootit kytkevät meidät vahvasti menneen Helsingin aikaan. Topeliuksen harrastama oman aikakauden kirjallinen laatukuvaus alkaa kuitenkin valitettavasti kadota tai uhkaavasti vähentyä nykyisessä postmodernissa maailmassamme. Juorut, pakinat ja pikku-uutiset tänä päivänä keskittyvät kasvavassa määrin julkiskulttuurin vähäpätöisyyksien ympärille, vaikka tietysti tämäkin kirjallinen genre periaatteessa täydentää kulttuurihistoriaamme. Tulevat historioitsijat saavat sitä tutkittavakseen melkoina yliannoksina. Toisaalta pikku-uutiset, haastattelut, muistelmateokset tarjoavat ehkä riittävästi yleispätevää tietoa oman aikamme kulttuurista tuleville sukupolville. Näin haluamme

uskoa ja toivoa. Tulevat sukupolvet ovat ansainneet omat Topeliuksensa.

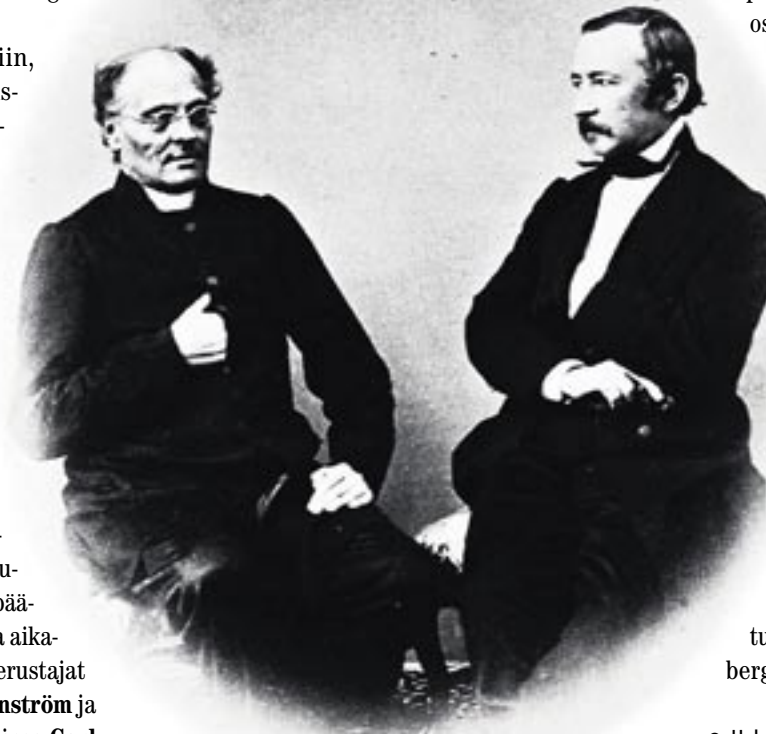
Tyylillisesti Topelius hän on sanataiturina ylivertainen aikalaistensa joukossa. Esimerkiksi **Rafael Hertzbergin** puolivuosisataa myöhemmin kirjoittama sinänsä klassinen ja merkittävä teksti kalpenee Topeliuksen rinnalla. Tärkeä panos lukijan mielihyvän lisäämisessä on näiden molempien teosten käännös- ja toimitustyöstä vastanneella Helsinki-seuran pääsihteerillä **Rolf Martinsenillä**. Hän on Topelius-kirjaa varten kääntänyt kaikki Leopold-kirjeet ja stilisoitunut ja modernisoitunut muutkin Topeliuksen sanankäänteet soljuvaksi ja hienostuneeksi nykysuomeksi. Nautittavaa lukemista, merkittävä kulttuuriteko.

Martinsen on myös kirjoittanut kirjan ansiokaat alaviitteet eli kommentaarit. Ne muodostavat oikeastaan täysin oman historiallisen katsauksensa, avaavat Topeliuksen tekstiä, taustoittavat ja syventävät sitä. Lisäksi alaviitteet on lukijajäystävällisesti sijoitettu kunkin yksittäisen kertomuksen jälkeen eli parin sivun siirrolla voi välillä sukeltaa täydentämään tietojään kommenttien puolelle ja sen jälkeen jatkaa taas pääteksin lukemista.

Kirjan kuvituksessa on hyödynnetty runsaasti piirroksia ja vanhoja maalauksia, koska suuri osa Topeliuksen kuvaamista tapahtumista on ajalta ennen valokuvan keksimistä. Hauska kuva-anekdootti liittyy Topeliuksen ja hänen vanhan vuokraisäntänsä ja suojeelijansa kansallisrunoilija **Johan Ludvig Runebergin** fyysisiin eroihin. Professori **Matti Klingen** mukaan Runeberg oli pitkä ja roteva ja Topelius puolestaan lyhyt ja hintelä. Kirjan sivulla 62 on harvinainen **J.C. Liehrin** 1863 ottama valokuva (ks. vas.) Runebergistä ja Topeliuksesta. Kuvassa herrojen päät ovat samalla korkeudella. Tämä hienovarainen yhdenvertaistaminen oli mahdollista siten, että pikkuisen Topeliuksen (oik.) takamuksen alle oli asetettu isokokoinen tyyny ja kun kuvaa tarkkaan tutkii, niin tosiaan huomaa tuon tyynyn pilkkistävän Topeliuksen ja Runebergin välissä.

Pertti Mustonen

- Helsinki Zachris Topeliuksen silmin. Entisaikain Helsinki 17. Helsinki-Seura 2006



Kuva Museovirasto

## Seututietoa englanniksikin

Tunnetko jo seutuportaalin? Sieltä löytyy tietoa pääkaupunkiseudun ja laajemman Helsingin seudun yhteistyöhankkeista ja seudun yhteisistä palveluista. Portaali kertoo myös pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan ja Helsingin seudun yhteistyökokouksen toiminnasta. Sivuille on koottu linkit kaupunkien sähköisiin palveluihin.

Huhtikuussa avautui seutuportaalin englanninkielinen versio, joka on suomen- ja ruotsinkielisiä suppeampi. Englanninkielisillä sivuilla on esitelty yhteiset palvelut ja yhteistyöelimet ja lisäksi sivuille on linkitetty tilastotietoja ja kaupunkien omia palveluita.

- Seutuportaalin englanninkielinen sivusto löytyy osoitteesta [www.helsinki.fi/region](http://www.helsinki.fi/region). Suomen- ja ruotsinkielisten sivujen osoitteet ovat [www.helsinginseutu.fi](http://www.helsinginseutu.fi) ja [www.helsingforsregionen.fi](http://www.helsingforsregionen.fi).

## Suorat sanat stadista

Helsingin kaupungin ylläpitämässä keskustelufoorumissa Suoraan stadista keskustellaan muutamasta ajankohtaisesta aiheesta kerrallaan. Tällä hetkellä käydään keskustelua liputta matkustamisesta joukkoliikenteessä. Huhtikuun loppuun asti voi myös ottaa kantaa ja vaikuttaa huonon ilmanlaadun varautumissuunnitelmaan, jota valmistellaan kaupungin ympäristökeskuksessa.

Kutakin teemakeskustelua käydään muutaman kuukauden ajan. Kun keskustelu päättyy, siitä tehdään yhteenveto, joka viedään päättäjien tiedoksi. Muita aiheita koskeva keskustelu käydään Bamlaa mitä hotsittaa -keskusteluryhmässä, jonne voi skrivata mistä tahansa pohdituttavasta asiasta.

- Tule mukaan keskustelemaan: [www.hel.fi/keskustelu](http://www.hel.fi/keskustelu)



## Lukijakilpailu



Kuva Helsingin kaupunginmuseo

**K**evät on saapunut Helsinkiin – missä lapset leikkivät noin puoli vuosisataa sitten?

Vastaukset pyydetään lähettämään 3.5. mennessä osoitteella Helsinki-info, "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info@hel.fi -osoitteeseen. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

### Vastaus edelliseen kysymykseen

Edelliskerran kysymyskuva esitti vuonna 1960 purettua helsinkiläistä Kruununhaassa, Unioninkatu 41. Lukijoitten vastauksissa oli ehdotuksia eri puolille keskikaupunkia; Erottajalle, Bulevardille, Mannerheimintielle...

Valmistuessaan 1890-luvulla talo kuului komeitten uusrenessanssityylisten rakennusten joukkoon kaupungissa. Suurpommituksissa helmikuussa 1944 talo kärsi tuntevia vaurioita mutta korjattiin. 1950-luvulla tulipalo turmeli rakennusta ja kaupun-

ki lunasti sen. Pian rakennus purettiin ja tontti jäi tyhjäksi vuosikymmenien ajaksi. Vuonna 2004 valmistui uudisrakennus tälle ja naapuritontille Unioninkatu 43.

*Martti Helminen*

• Oikein vastanneiden joukosta voittajaksi arvottiin **Eeva Isomäki**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme.



Kuva Puolustusvoimat

## PalveluInfo

### Kaupungin uudet puhelinnumerot

Helsingin kaupunki . . . . .	310 1691	Kauneudenhoitoalan koulutusyksikkö . . . . .	310 8413
Ammattikorkeakoulu . . . . .	310 8611	Helsingin sosiaali- ja terveysalan oppilaitos . . . . .	310 8158
Asuntotuotantotoimisto . . . . .	310 1672	Palma . . . . .	310 2700
Hallintokeskus . . . . .	310 1641	Pelastuslaitos . . . . .	310 1651
Holhustoimen edunvalvontatoimisto . . . . .	310 1616	Rakennusvalvontavirasto . . . . .	310 2611
Hankintakeskus . . . . .	310 1631	Rakennusvirasto . . . . .	310 1661
Helsingin Satama . . . . .	310 1621	Ruotsinkielinen työväenopisto . . . . .	310 1031
Helsingin tekstiilipalvelu . . . . .	310 1634	Sosiaalivirasto . . . . .	310 4011
Helsingin Vesi . . . . .	310 1681	Suomenkielinen työväenopisto . . . . .	310 8811
Henkilöstökeskus . . . . .	310 1611	Taidemuseo . . . . .	310 1051
Kaupunginkirjasto . . . . .	310 8511	Talous- ja suunnittelukeskus . . . . .	310 2500
Kaupunginmuseo . . . . .	310 1041	Tarkastusvirasto . . . . .	310 1613
Kaupunkisuunnitteluvirasto . . . . .	310 1673	Terveyskeskus . . . . .	310 5015
Kiinteistövirasto . . . . .	310 1671	Herttoniemen sairaala . . . . .	310 5511
Korkeasaaren eläintarha . . . . .	310 1615	Kivelän sairaala . . . . .	310 4611
Kulttuuriasiainkeskus . . . . .	310 1060	Koskelan sairaala . . . . .	310 5011
Kanneltalo . . . . .	310 1061	Laakson ja Aurooran sairaalat . . . . .	310 4701
Malmitalo . . . . .	310 1062	Malmin sairaala . . . . .	310 6611
Stoa . . . . .	310 1063	Myllypuron sairaala . . . . .	310 6011
Vuotalo . . . . .	310 1064	Suursuon sairaala . . . . .	310 5017
Liikennelaitos . . . . .	310 1071	Tietokeskus . . . . .	310 1612
Liikuntavirasto . . . . .	310 8771	Tukkutori . . . . .	310 1633
Nuorisoasiainkeskus . . . . .	310 8900	Työterveyskeskus . . . . .	310 5014
Opetusvirasto . . . . .	310 8600	Ympäristökeskus . . . . .	310 1635
Helsingin tekniikan alan oppilaitos . . . . .	310 8415	Finlandiatalo . . . . .	40241
Helsingin palvelualojen oppilaitos . . . . .	310 8417	Helsingin Energia . . . . .	6171
		Kaupunginorkesteri . . . . .	40241

## Oikaisu

Viime lehden kolumnin Kaupunkitietoa kaikille lopputeksteihin oli livahtanut virheellinen puhelinnumero. Tietokeskuksen kirjasto- ja tietopalvelun oikea numero on **310 36377**.

## Rottapoika Stadissa



Piirtänyt ja käsikirjoittanut Arto Nyssönen

• Arto "Artsi" Nyssönen on helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvapiirtäjä. Hän on tehnyt lehtikuvituksia yli 20 vuotta muun muassa Helsinki-infoon.

A. NYSSÖNEN -07



# Ydin löytyy musiikista

Musiikkialan monitoimija Emma Salokoski soisi kaikille mahdollisuuden musiikin riemuun.

**E**mma Salokoski on noussut Suomen naisvokalistien kärkikaartiin nopeasti. Tuorein tunnustus tuli Emma-gaalassa, jossa hänet valittiin vuoden naissolistiksi.

30-vuotias Salokoski on ehtinyt vaikuttaa useissa maailmanmainettakin niittäneissä kokoonpanoissa, kuten nu-soulia esittävässä Quintessencessä ja hiphopia soittavassa Don Johnson Big Bandissa. Parhailaan hän keskittyy uusien kappaleiden tekemiseen Emma Salokoski Ensemblen kanssa syksyn äänityksiä varten.

Salokosken kokoonpanoista Quintessence on saanut eniten maailmanlaajuista näkyvyyttä. Bändin Delirious-video pyöri MTV:llä, ulkomaiset dj:t innostuivat tulokkaasta ja BBC teki siitä livetaltioinnin. Bändiä alettiin kutsua modernin pohjoismaisen soulin uranuurtajaksi. Salokoski kuitenkin toppuuttelee maailmanvalloituspuheita.

"Bändin vieminen maailmalle on hirtittävän raskasta niin taloudellisesti kuin henkisesti. En ole muutenkaan kovin maailmanvalloituksen perään, koska tykkään olla yhdessä paikassa ja tehdä asioita rauhassa."

Eikä hän tosiaan ole niin kovin liikekannalla ollut. Hän on asunut lähes koko ikänsä Helsingin keskustassa tai sen tuntumassa, lukuun ottamatta ulkomaan opiskeluaan ja suomenruotsalaisen perheensä Moskovan vuosia. Nykyinen koti löytyy Pikku-Huopalahdesta, jossa hän asuu muusikkomiehensä **Olavi Louhivuoren** kanssa.

"Pidän alueen puisto- ja rantamaisemista, mutta kaipaen kotikulmillemme kahviloita ja muuta toimintaa. Koko Helsingissäkin saisi olla enemmän persoonallisia kahviloita ja ravintoloita, joissa näkyy ihmisen jälki eikä ravintolaketjujen standardi-ilme. Minusta Helsingissä ovat parasta meri, saaret ja puistot. Perheelläni on mökki Pellingissä, ja siellä tulee vietettyä paljon aikaa kesäisin."

## Idols arveluttaa

Tällä hetkellä suuren osan Salokosken huomiosta vie erityinen ääniteknikka, jota hän käy opiskelemaan tanskalaisessa instituutissa – josta hän aikoo myös valmistua laulunopettajaksi.

"Olen ratkaissut complete vocal techniquen avulla monta ongelmaa, joihin en ole löytänyt apua muualta. Sain esimerkiksi äänen hajoamisen ja käheytyksen loppumaan. Suomessa poplaulun opetus on perustunut klassiseen lauluun, johon on lisätty erilainen ääniväri, mutta asia ei ole mielestäni niin yksinkertainen. Tosin täytyy antaa tunnustusta Pop & Jazz Konservatorion opettajille, sillä he ovat tehneet

pioneerityötä tällä alalla", kertoo Salokoski entisistä opettajistaan. Hän on opiskellut myös Sibelius-Akatemian jazzmusiikin osastolla.

Suomalaiseen lauluopetukseen kaivataisiin Salokosken mielestä enemmän ilmaisutaidon ja yksilöllisyyden tukemista.

"Täällä keskitytään tyyli- ja laulutavan noudattamiseen ja muotoseikkoihin, sen sijaan että tuettaisiin persoonallista ja vapautunutta itsensä ilmaisemista. Toivoisin jokaisen voivan kokea musiikin riemua, ja onkin hienoa, että opetusta on kaikenikäisille. On myös hyvä, että akateemisellakin tasolla on monia koulutusohjelmia, ovathan ne tuottaneet meille niin huippumuusikoita kuin -kapellimestareita. Esimerkiksi Sibelius-Akatemian kansanmusiikkiosastoa voi joku pitää kansanperinteen museointina, mutta siellä on todella luovaa ja uudistavaa toimintaa, jolle soisi enemmän julkisuutta."

Salokoski on iloinen siitä, ettei Suomeen ole rantautunut Yhdysvalloista lapsitähtihysteriaa. Idols-kisatkin ovat hänestä arveluttavia.

"On sairasta, että vanhemmat pakottavat lapsiaan jenkeissä lapsitähtibisnekseen. Esimerkiksi **Britney Spearsista** näkee, miten käy, kun tulee lapsitähtenä seksisymboliksi. Idols-kisoja pidän musiikkialan kannalta epäeettisenä. Mielestäni kukaan itseään arvostava ammattilainen ei mene tuomariksi ohjelmaan, jossa tehdään halpaa viihdettä nuorten ihmisten huomiontarpeesta."

## Tähtenä valkokankaallakin

Salokoski on ehtinyt kerätä kokemusta hyvin erilaisten artistien ja yhtyeiden kanssa työskentelemisestä. Esiin voisi nostaa vaikka **Q-Continuumin**, **Jukka Perkon** ja

**Severi Pyysalon**. Don Johnson Big Bandin **Tommy Lindgrenin** kanssa hän on vierailut levyillä puolin ja toisin: Salokoski on laulanut DJBB:n levyillä ja ollut mukana sanoittamassa biisejä, niin kuin Lindgrenkin Quintessencen kappaleita.

"Yhteistyö on rikastuttavaa. Olen mielelläni mukana erilaisissa projekteissa. Ihmis- ja ystävyys-suhteiden kautta olen päättänyt mitä ihmeellisimpiin juttuihin, kuten Piirpaukkeen keikoille Intiaan. Nyt suunnittelen **Maria Ylipään** kanssa yhteiskonserttia Viapori Jazziin. Esiinnyn tällä hetkellä eniten Ensemblen kanssa. Seuraava keikka on reilun viikon päästä Stoassa."

Salokosken ei tarvitse katella tulevaisuuden mahdollisuuksia vain bändivahvuisten lasien läpi, sillä hän on hankkinut kannuksia myös teatterimusikaaleissa *Les Miserablés* ja *RENT* sekä valkokankaalla musiikkisessa Keisarinkunta-elokuvassa. Niissä esiintyminen ei ole ollut kaukaa haettava, sillä Salokoski on suorittanut Tukholman Kultu-ramassa musiikkiteatterilinjan.

"Kaiken työni ydin on silti musiikki, käsitellään sitä sitten missä muodossa tahansa."

*Tiina Kotka*

*Emma Salokoski on iloinen siitä, ettei Suomeen ole rantautunut Yhdysvalloista lapsitähtihysteriaa. Hänestä Idols-kisoissakin tehdään halpaa viihdettä nuorten ihmisten huomiontarpeesta.*